

Informe sobre l'estat de les migracions a Catalunya 2024

ACSAR
Fundació

Recerca i redacció: Tarek Saliba Rodríguez i
Ariadna Romans i Torrent

Disseny i maquetació: Ariadna Romans i Torrent

Edita: Fundació ACSAR
Barcelona, Novembre de 2025

Amb el suport de l'**Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament** a través del projecte 'Protecció de defensores dels drets humans de Colòmbia, Filipines, Mèxic i Brasil: una mirada al dret a la terra, al territori i l'asil'.

Continguts

- 1. Introducció**
- 2. Metodologia**
- 3. La situació de la migració al món el 2024**
- 4. La situació de la migració a Catalunya el 2024**
- 5. Eixos temàtics a Catalunya**
 - A. Asil i refugi
 - B. Ocupació
 - C. Habitatge
 - D. Educació
 - E. Racisme i discursos d'odi
 - F. Ús del català
- 6. Conclusions**
- 7. Entrevistes**
 - A. Georgina Rodríguez
 - B. Gemma Pinyol i Sílvia Caraballo
 - C. Sindicat de Llogateres
 - D. Mohamed el Amrani
- 8. Informes citats i recursos d'interès**

Figures

Figura 1: Població total i estrangera a Catalunya (2021-2024).

Figura 2: Població estrangera a Catalunya per nacionalitat i gènere (2024).

Figura 3: Població resident a Catalunya segons lloc de naixement (%) (2024).

Figura 4: Distribució de gènere a Catalunya per lloc de naixement (2024).

Figura 5: Població estrangera i espanyola a Catalunya segons franja d'edat (2024).

Figura 6: Població estrangera (%) per províncies de Catalunya (2024).

Figura 7: Sol·licituds de protecció internacional per nacionalitat presentades a Espanya (2024).

Figures 8 i 9: Resolucions de protecció internacional favorables i no favorables a Espanya per nacionalitat (2024).

Figura 10: Sol·licituds de protecció internacional per Comunitat Autònoma (2024).

Figura 11: Població activa segons nacionalitat a Catalunya (2024).

Figura 12: Població ocupada segons nacionalitat a Catalunya (2024).

Figura 13: Alumnes estrangers totals en les 10 comarques amb valors més alts del curs 2023/2024.

Figura 14: Evolució dels nivells de segregació escolar en funció de la nacionalitat de l'alumnat a Catalunya (2011-2023).

The image features a solid yellow background. Six geese are shown in flight, scattered around the central text. They are captured in various stages of their wing strokes, with some wings fully extended and others partially folded. The geese are rendered in a dark, almost black silhouette, contrasting sharply with the bright yellow background. The word "Introducció" is written in a large, white, sans-serif font, centered horizontally and slightly below the vertical center of the page. The letter 'ó' has a diacritical accent mark. The overall composition is clean and minimalist, focusing on the movement of the birds and the bold typography.

Introducció

Introducció

L'any 2024 ha marcat un punt d'inflexió demogràfic a Catalunya. Per primera vegada, **el país ha superat els vuit milions d'habitants**, consolidant-se com una de les regions amb més població estrangera de l'Estat i com un dels territoris amb una major afluència migratòria dins de l'OCDE (Organització de Cooperació i Desenvolupament Econòmics). Tot i aquest creixement, la plena garantia dels drets humans de les persones migrades i racialitzades continua sent una assignatura pendent.

La immigració, entesa per la Fundació ACSAR com un fenomen estructural i natural de la societat, transcendeix la dimensió administrativa: la seva gestió és també el reflex de fins a quin punt societats com la catalana han sabut —o no— reconèixer i valorar la diversitat que les defineix.

Aquest informe de la Fundació ACSAR, elaborat en el marc de l'Observatori de les Migracions i el Refugi a Catalunya —impulsat des de l'any 2020—, busca precisament posar llum sobre aquesta realitat. Durant els darrers cinc anys, la Fundació ha recollit dades, testimonis i indicadors que permeten entendre no només quantes persones viuen al país, sinó també com viuen, com se senten i com participen en la vida col·lectiva de Catalunya.

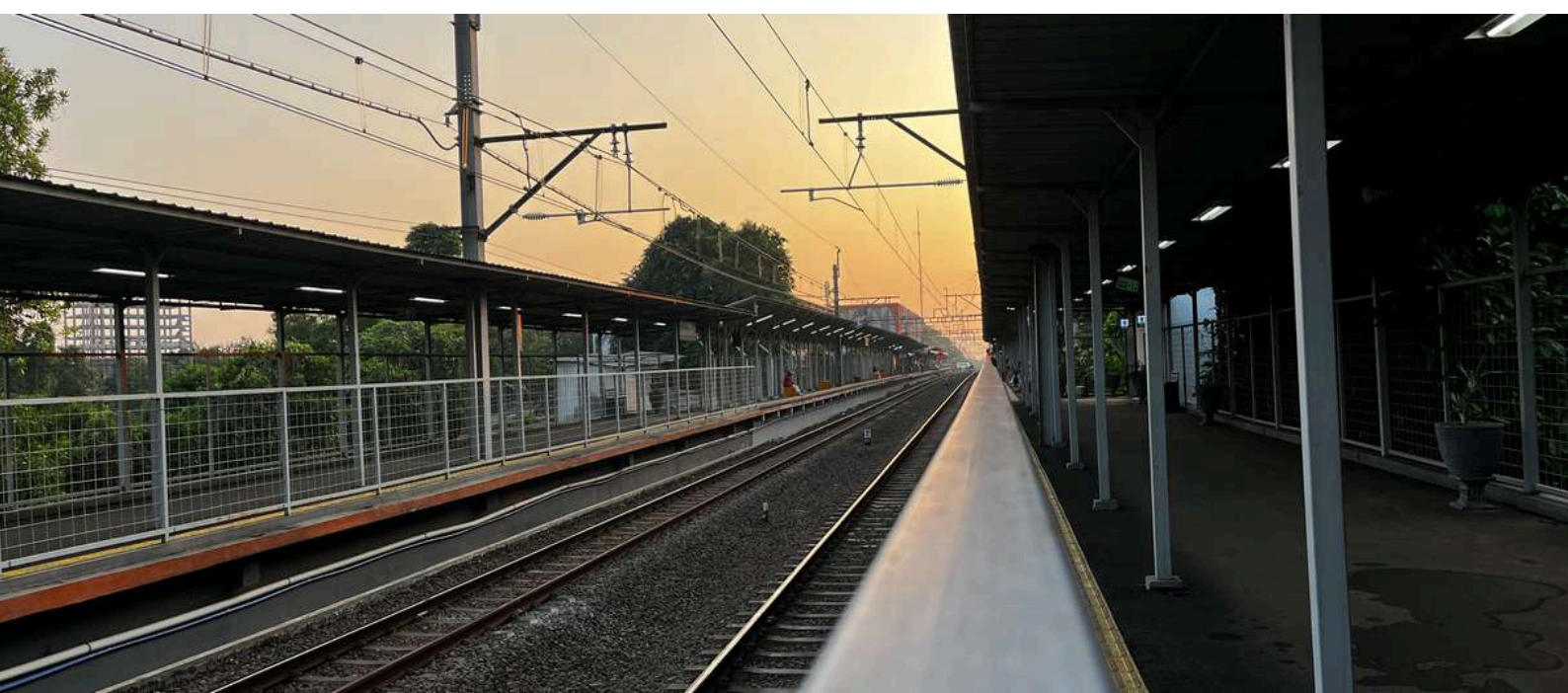
Alhora, vivim un moment crític: la consolidació de l'extrema dreta i l'auge dels discursos d'odi posen en risc no només la convivència, sinó també els fonaments mateixos de la nostra democràcia. Davant d'aquest context, la Fundació ACSAR considera imprescindible continuar aportant dades i coneixement: elements que serveixin de base per a l'elaboració de polítiques públiques capaces de combatre la discriminació i l'odi, i per contribuir a mobilitzar la societat civil en la defensa activa dels drets humans.

En aquesta línia, l'Informe sobre l'estat de les migracions a Catalunya 2024 té com a objectiu oferir una radiografia precisa, rigorosa i actualitzada de la realitat que viuen les persones migrades i racialitzades al nostre país. L'informe vol ser una crida a llegir, entendre, qüestionar i, sobretot, actuar; a reconèixer que el futur de Catalunya passa, de manera inevitable, per una gestió justa i compromesa amb els drets humans i amb l'acceptació de la diversitat, entesa com a element constitutiu tant del nostre present com del nostre horitzó col·lectiu.

Les conclusions d'aquest informe ens interpel·len directament i ens conviden a reflexionar sobre tres eixos fonamentals: la defensa efectiva dels drets i l'empoderament de les persones migrades i racialitzades; la lluita decidida contra el racisme i totes les formes de discriminació; i la centralitat de la llengua catalana com a instrument de cohesió social, d'accés i de participació.

En coherència amb aquesta mirada, i tal com la Fundació ACSAR ha reivindicat insistentment al llarg dels anys, era imprescindible incorporar en aquesta edició una anàlisi específica sobre la realitat dels usos lingüístics a Catalunya. Per aquest motiu, el present informe inclou una anàlisi sobre l'ús del català al territori, amb l'objectiu de comprendre fins a quin punt la llengua és present i funcional en la vida quotidiana de les persones migrades i racialitzades, així com quins factors en condicionen l'accés, l'ús i el reconeixement.

L'informe s'estructura en diversos blocs que permeten comprendre de manera integral la situació de la migració i la diversitat a Catalunya l'any 2024. En primer lloc, s'hi presenten el marc introductor i la metodologia emprada, i s'hi ofereix una anàlisi de l'estat de la migració al món, així com dels principals aspectes rellevants en la seva gestió durant el darrer any. A continuació, s'examina la situació de la immigració i la diversitat cultural a Catalunya, tant en termes generals com en els diferents territoris del país. Seguidament, el cos central de l'informe se centra en sis eixos temàtics principals —asil i refugi, ocupació, habitatge, educació, racisme i discursos d'odi, i ús del català— a partir dels quals s'identifiquen les barreres principals. Finalment, es presenten les conclusions, acompanyades d'entrevistes i recursos que complementen l'anàlisi.

Metodologia

Metodologia

La metodologia emprada per a l'elaboració d'aquest informe es fonamenta en una combinació de fonts documentals i de treball de camp. En primer lloc, s'ha dut a terme una revisió bibliogràfica i documental d'informes, investigacions i estudis, principalment d'àmbit català. Les fonts consultades inclouen dades oficials procedents d'institucions públiques, ONGD i entitats del tercer sector, i grups de recerca especialitzats en migracions.

Cal destacar, però, la limitació existent en la disponibilitat i interpretació de dades. Concretament, les estadístiques sovint es concentren en la immigració en situació regular i tendeixen a deixar de banda dimensions com la pertinença a grups ètnics, religiosos o culturals diversos. Aquesta mancança contribueix, en gran mesura, a invisibilitzar diverses realitats i les múltiples desigualtats que travessen les vides de les persones migrades. Així mateix, tot i que en el present informe es parla de “persones migrades i racialitzades”, moltes dades oficials –com les provinents de l'Idescat (Institut d'Estadística de Catalunya)– estan majoritàriament enfocades en les persones estrangeres, és a dir, tan sols aquelles migrades que no tenen la nacionalitat espanyola.

Per complementar aquestes fonts, s'han realitzat entrevistes a persones expertes en migracions i dret internacional i activistes, que han aportat coneixement contextual, interpretacions crítiques i experiències pràctiques que no es reflecteixen en les dades oficials. En aquest sentit, volem expressar el nostre sincer agraïment a Dra **Gemma Pinyol-Jiménez** (directora de Migracions a Instrategies i investigadora a GRITIM-UPF), **Sílvia Caraballo** (coordinadora de projectes a Instrategies), Dra **Georgina Rodríguez Muñoz** (professora de Dret Internacional Públic i Relacions Internacionals a la Universitat de Girona), **Geda Requena Gatell** (del Centre UNESCO de Catalunya – CATESCO), **Mohamed el Amrani** (comunicador i activista social) i al **Sindicat de Llogateres** per la seva valuosa participació.

Amb l'objectiu de donar compte d'aquesta complexitat, **l'informe analitza com diferents eixos de desigualtat interactuen en l'experiència de les persones migrades i racialitzades a Catalunya**. En coherència amb aquest plantejament, s'ha optat per integrar de manera transversal diversos factors de desigualtat al llarg del text, per tal de reflectir millor les interseccions i creuaments que configuren les experiències col·lectives de la immigració.

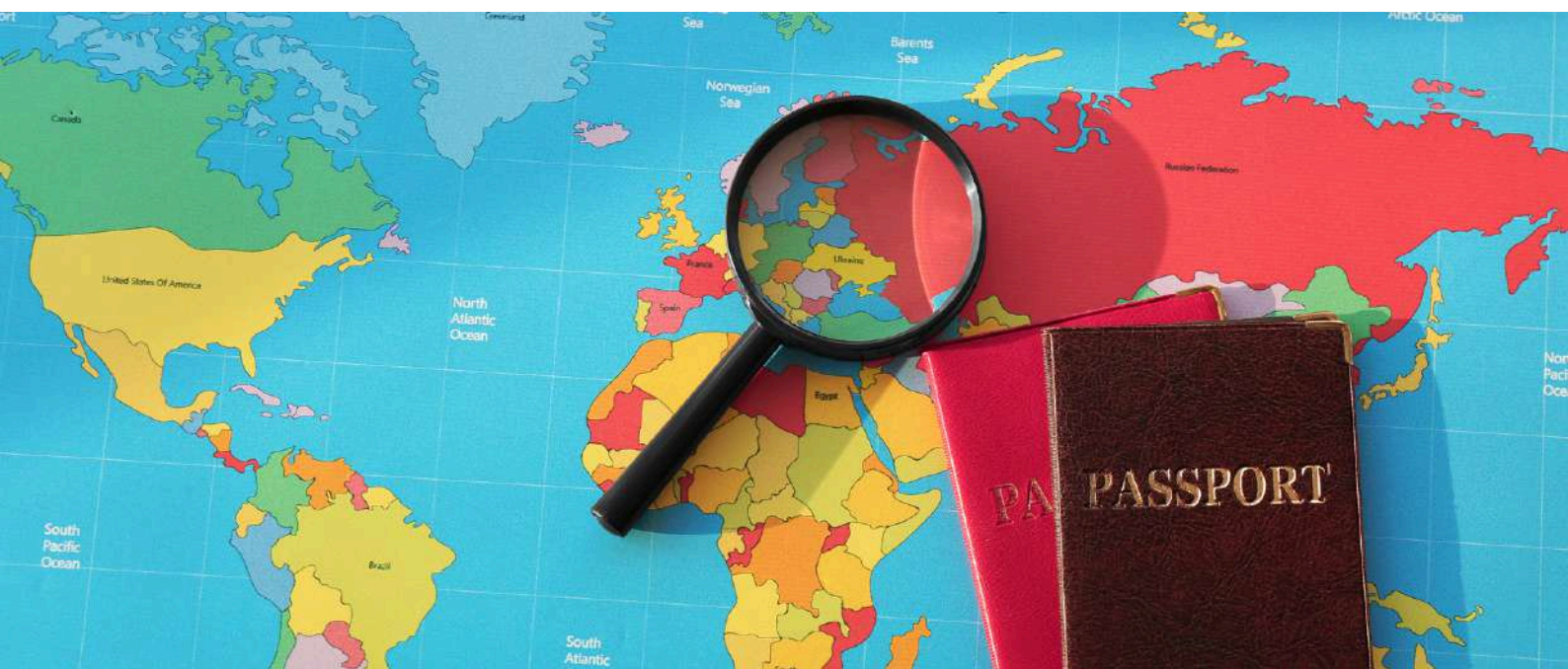
Exterior

La situació de la migració al món el 2024

Segons les Nacions Unides, el nombre estimat de persones migrants internacionals va ser de 304 milions el 2024. Aquesta xifra suposa un augment respecte dels 275 milions del 2020. Tot i l'increment en termes absoluts, **la proporció de migrants internacionals respecte de la població mundial s'ha mantingut relativament estable al llarg dels anys**, situant-se en un 3,7%, només un 0,8% més que el 1990, quan es van començar a recollir aquestes estimacions per part del Departament d'Assumptes Econòmics i Socials de les Nacions Unides (Migration Data Portal, 2025).

Paral·lelament, s'estima que, **a finals del 2024, hi havia al món 123,2 milions de persones desplaçades forçadament, una xifra rècord** que continua augmentant any rere any: un increment del 5% respecte de l'any anterior i el doble de la registrada fa una dècada. D'aquest total, 32 milions eren persones refugiades sota el mandat de l'ACNUR, 6 milions de les quals eren palestines sota l'UNRWA; 72,1 milions eren desplaçades internes; 8 milions, sol·licitants d'asil; 5,8 milions, amb altres necessitats de protecció internacional; i 4,4 milions, apàtrides (CCAR, 2025).

Els Estats Units continuen sent el país amb més població immigrant del món, amb uns 53,3 milions de persones nascudes a l'estranger, que representen prop del 15,8% de la població total (Pew Research Center, 2025). Tot i això, les tendències recents mostren una reducció significativa del flux migratori net, previst al voltant d'1 milió de persones, una xifra molt inferior als nivells dels anys anteriors (Federal Reserve Bank of San Francisco, 2025). Aquesta caiguda coincideix amb una nova onada de polítiques restrictives impulsades per l'administració nord-americana d'extrema dreta, que ha intensificat el control fronterer, restringit l'accés a l'asil i reduït programes de protecció temporal (TPS). A més, s'han reforçat les mesures policials i la despesa en detenció i deportacions, sovint en nom de la "seguretat nacional" (Federal Reserve Bank of San Francisco, 2025). Aquest enfocament securitari, hereu de dècades de criminalització, no només ha tingut efectes directes sobre els drets humans, sinó també en sectors econòmics dependents de la mà d'obra migrant, com l'agricultura o la construcció, on la manca de treballadors ja està provocant pèrdues i retards substancials.

Aquesta intensificació de la política migratòria discriminatòria nord-americana té, òbviament, també una dimensió discursiva, que es retroalimenta amb les narratives presents, de manera general, al Nord Global. Les narratives antiimmigració que s'han consolidat als Estats Units, alimentades per sectors mediàtics i polítics que presenten les persones migrades i racialitzades com una amenaça cultural o de seguretat, es reproduïxen també a Europa, on l'extrema dreta instrumentalitza la immigració per reforçar el seu projecte autoritari.

Font: La Vanguardia.

Pel que fa a l'àmbit europeu, **l'aprovació del Pacte Europeu de Migració i Asil ha estat un dels esdeveniments més rellevants de l'any 2024 en matèria d'asil i gestió migratòria a la UE.** El Pacte ha estat objecte de dures crítiques per part de diverses organitzacions socials, jurídiques i humanitàries, així com d'organismes internacionals com les Nacions Unides, que alerten sobre els possibles riscos per als drets humans de les persones migrades i refugiades. Aquests organismes denuncien que el nou marc normatiu podria accentuar les desigualtats entre els estats membres i afavorir la vulneració de drets fonamentals, especialment si s'implementa sense garanties suficients de protecció. A més, es qüestiona que el Pacte ofereixi respostes efectives als desafiaments estructurals del sistema europeu d'asil, com ara la manca de mecanismes solidaris reals entre els estats membres, la sobrecàrrega dels països de primera entrada o la lentitud i opacitat dels procediments administratius (Oxfam, 2024).

L'any 2024, **la UE i els països associats (UE+) van rebre més d'un milió de sol·licituds d'asil per tercer any consecutiu, tot i registrar una caiguda de l'11% respecte al 2023.** Aquesta dinàmica trenca la tendència de creixement dels anys anteriors. Malgrat la disminució, es mantenen gairebé 1 milió de casos pendents de resolució en primera instància, cosa que evidencia la tensió estructural dels sistemes d'asil europeus (CCAR, 2025).

Interior

La situació de la migració a Catalunya el 2024

1. Dades generals

A 1 de gener de 2025, Catalunya comptava amb una població estimada de 8,1 milions d'habitants, consolidant així la tendència de creixement demogràfic dels darrers anys. D'aquest total, **prop de 1,4 milions de persones eren estrangeres, és a dir, gairebé una de cada cinc residents al país (18%)** (Idescat, 2025).

Població total i estrangera a Catalunya (2021-2024)

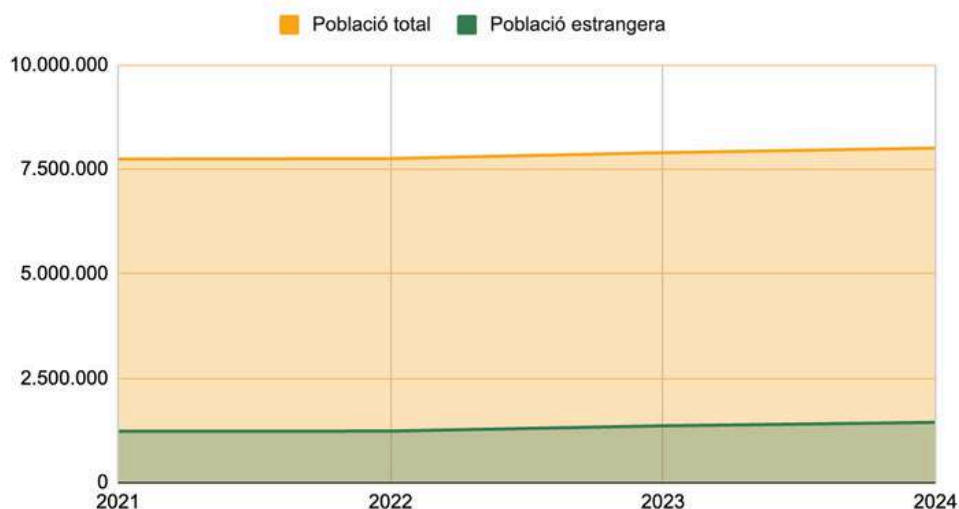

Figura 1: Població total i estrangera a Catalunya (2021-2024). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Al llarg del 2024, la població amb nacionalitat espanyola va registrar un increment moderat de 121.672 persones, equivalent al 0,29% respecte a l'any anterior. En canvi, **la població amb nacionalitat estrangera va experimentar un creixement molt més intens**, amb 412.662 persones addicionals, la qual cosa suposa un augment del 6,78% en relació amb el 2023 (Idescat, 2025).

Aquest contrast evidencia que el creixement demogràfic català es concentra principalment en el col·lectiu de persones amb nacionalitat estrangera, que han protagonitzat pràcticament la totalitat de l'increment poblacional registrat durant aquest període.

A escala estatal, a finals del quart trimestre de 2024, Espanya comptava amb 48,6 milions d'habitants, dels quals 6,5 milions tenien nacionalitat estrangera, una proporció del 13,37%, la més alta registrada fins avui en tota la sèrie històrica (Idescat, 2025).

2. Dades per nacionalitat i origen geogràfic

L'any 2024, la població estrangera resident a Catalunya configurava un mosaic sense precedents, amb **més de 180 nacionalitats convivint al territori**. La **comunitat marroquina continuava sent la més nombrosa**, amb 241.179 persones, representant el 16,7% del total de la població estrangera. En segon lloc es trobava la comunitat colombiana, amb 94.196 persones (6,5%), seguida molt de prop per les comunitats italiana (86.822 persones, 6,0%) i romanesa (85.922 persones, 5,9%) (Idescat, 2025).

Població estrangera a Catalunya per nacionalitat i gènere (2024)

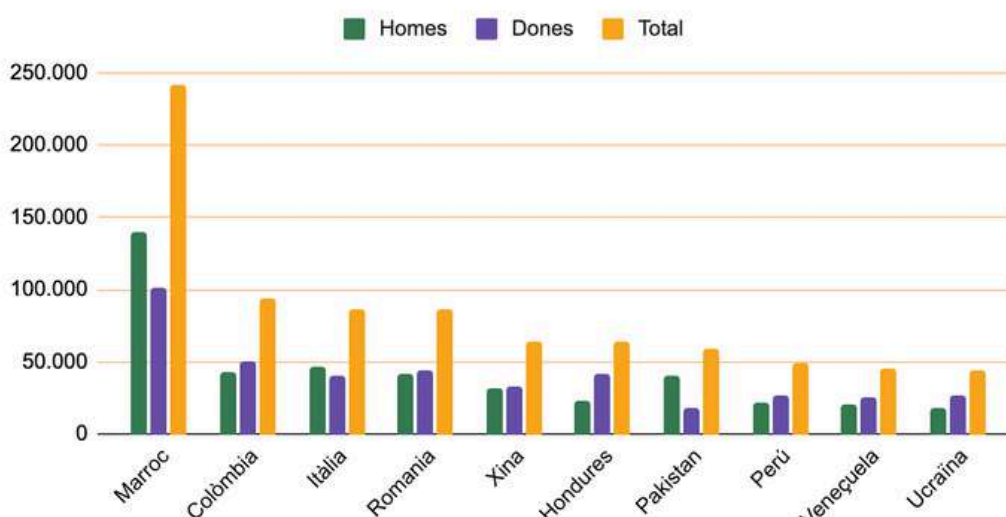

Figura 2: Població estrangera a Catalunya per nacionalitat i gènere (2024). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Aquestes dades posen de manifest la gran diversitat d'òrgens i itineraris migratoris, que reflecteix el caràcter plural de la societat catalana. Tanmateix, per comprendre millor la seva composició social, cal tenir en compte també el lloc de naixement de la població resident.

L'any 2024, el 62,2% dels habitants de Catalunya havien nascut al propi territori, mentre que un 14% provenien de la resta de l'Estat espanyol i un 23,8% havien nascut a l'estranger. Pel que fa a l'origen geogràfic de la població nascuda fora de Catalunya i de l'Estat, destaca la forta presència d'Amèrica del Sud, que representa el 8,5% de la població total. Li segueixen l'Àfrica (4,9%), Amèrica del Nord i Central (2,6%), Àsia i Oceania (2,6%), la Unió Europea (3,2%) i la resta d'Europa (1,9%) (Idescat, 2025).

Població resident a Catalunya segons lloc de naixement (%) (2024)

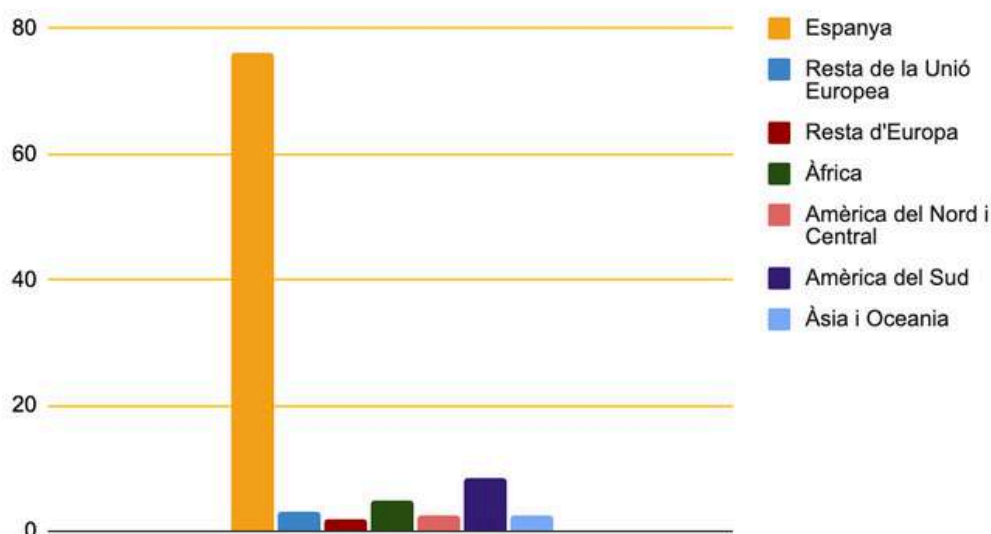

Figura 3: Població resident a Catalunya segons lloc de naixement (%) (2024). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Entre els països de naixement, el Marroc lidera clarament amb 283.864 residents, seguit de Colòmbia (142.274), Argentina (108.482), Equador (92.250), Perú (90.363), Veneçuela (79.466) i Hondures (76.245). També tenen una presència destacada Romania (74.414), Pakistan (67.912), la Xina (55.245) i Bolívia (52.562) (Idescat, 2025).

Un fenomen especialment rellevant és l'**alt nivell de nacionalització entre la població nascuda a Amèrica Llatina**. Moltes d'aquestes persones, després d'anys d'arrelament, ja han adquirit la nacionalitat espanyola. Els casos més destacats són els d'Equador, on gairebé tres de cada quatre residents (73,8 %) ja tenen nacionalitat espanyola, i de la República Dominicana (63,9 %) i Bolívia (62 %), amb proporcions similars.

Altres col·lectius mostren ritmes més moderats: entre les persones nascudes a l'Uruguai, el 51,6 % tenen nacionalitat espanyola; entre les del Perú, el 44,7 %; entre les de Colòmbia, el 33,8 %; i entre les de l'Argentina, el 38,6 % (Idescat, 2025). Més enllà del context llatinoamericà, altres col·lectius presenten perfils de nacionalització molt diversos. Entre les persones nascudes al Marroc, el 25,5 % (més de 72.000 persones) ja tenen nacionalitat espanyola, mentre que la majoria (75,5 %) mantenen la marroquina.

En paraules de l'activista i comunicador Mohamed El Amrani, “els processos de reagrupament familiar han consolidat una presència estable al territori”. A més, explica que Catalunya ofereix més oportunitats laborals en sectors com l'agroalimentari, el turisme o els serveis, fet que la converteix en una destinació atractiva en comparació amb altres regions d'Espanya (veure entrevista D).

Un altre exemple destacable és el de la població nascuda a Etiòpia, entre la qual gairebé nou de cada deu persones (85,9 %) han estat nacionalitzades. En canvi, en els grups d'origen europeu, els nivells de nacionalització són molt inferiors: només un 4,8 % de les persones nascudes a Itàlia i un 4,3 % de les nascudes a Romania han adquirit la ciutadania espanyola. Hi ha, però, casos singulars que trenquen aquesta tendència. Entre les persones nascudes a Andorra, prop del 80 % ja tenen nacionalitat espanyola, mentre que entre les nascudes a Suïssa, aquest percentatge arriba al 60 (Idescat, 2025).

3. Població estrangera i gènere a Catalunya

L'anàlisi de la distribució per gènere de la població nascuda a l'estranger i resident a Catalunya durant el 2024 revela dinàmiques demogràfiques significatives, especialment segons l'origen geogràfic. **La població procedent tant de l'Àfrica del nord com la subsahariana presenta un clar predomini masculí:** el 62,4% són homes i el 37,6% dones. **Aquesta desigualtat contrasta amb la tendència oposada d'altres regions,** com Amèrica del Nord i Central (60,2% de dones) o Amèrica del Sud (54,9%) (Idescat, 2025). **També hi ha una major presència d'homes entre les persones nascudes a Àsia i Oceania** (57,7%), mentre que el conjunt de la Unió Europea mostra una distribució equilibrada (50,3% de dones i 49,7% d'homes). En canvi, entre la població procedent de la resta d'Europa (fora de la UE) hi ha una lleugera majoria femenina (55,2%) (Idescat, 2025).

A escala de països, aquestes pautes s'accentuen. Entre la població marroquina, el 58,9% són homes i el 41,1% dones. En canvi, a Colòmbia, Equador, Perú, Veneçuela i Bolívia les dones són majoria (entre el 54% i el 59%), amb el cas d'Hondures especialment destacable (67,2% de dones). A l'Argentina la distribució és pràcticament paritària (50,4% de dones), mentre que a Romania també s'observa una lleugera majoria femenina (52,1%). Pel que fa a altres orígens, el Pakistan presenta una de les majors desproporcions (70,9% d'homes i 29,1% de dones), mentre que la comunitat xinesa mostra un equilibri més gran, amb una lleugera majoria femenina (54,5%) (Idescat, 2025).

Distribució de gènere a Catalunya per lloc de naixement (2024)

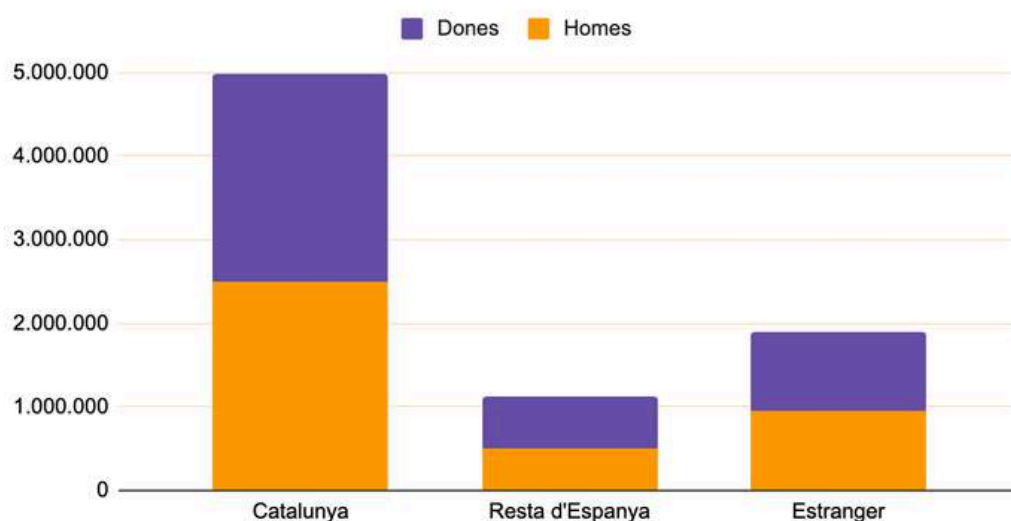

Figura 4: Distribució de gènere a Catalunya per lloc de naixement (2024). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

4. Població estrangera i edat a Catalunya

La distribució per edats de la població estrangera resident a Catalunya el 2024 mostra un perfil marcadament jove, amb una forta concentració entre els 25 i els 44 anys, franges que agrupen gairebé la meitat del total. El grup més nombrós és el de 30 a 34 anys (12,43%), seguit dels de 35 a 39 (12,05%), 40 a 44 (10,98%) i 25 a 29 anys (10,58%). Aquesta estructura reflecteix una presència més alta de persones estrangeres en les edats centrals de la vida activa (Idescat, 2025).

En canvi, la presència de persones estrangeres disminueix notablement a les edats més avançades: només un 2,22% entre 65 i 69 anys, i percentatges inferiors a l'1% a partir dels 75. El grup de 95 anys o més representa tan sols el 0,02%. També la població infantil és relativament reduïda: un 4,34% entre 0 i 4 anys i un 4,53% entre 5 i 9 (Idescat, 2025).

Població estrangera i espanyola a Catalunya segons franja d'edat (2024)

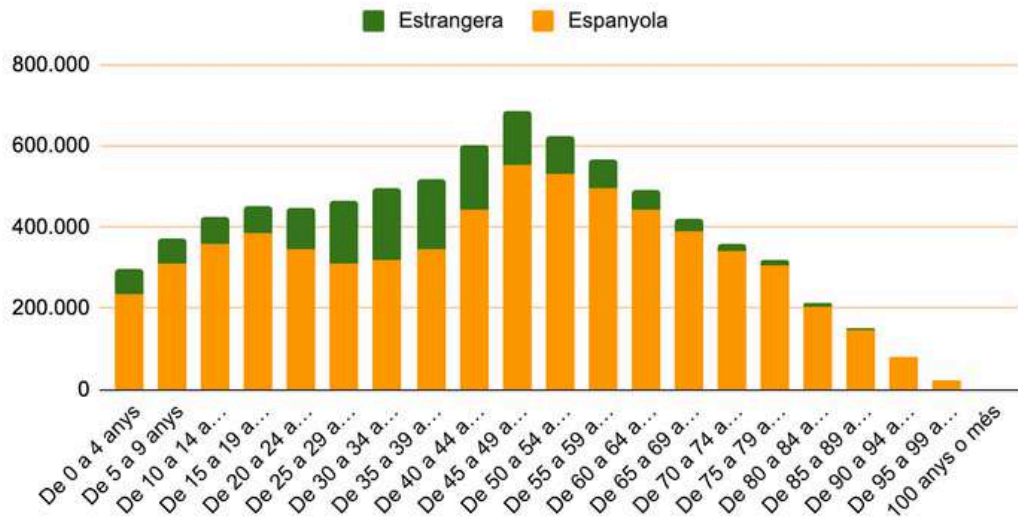

Figura 5: Població estrangera i espanyola Catalunya segons franja d'edat (2024). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Aquest perfil jove es confirma en observar la població total resident segons lloc de naixement. **Les persones nascudes a l'estranger assoleixen el pes més alt entre els 30 i 34 anys, on representen el 45,5% del total**, molt per sobre de la mitjana. També tenen una presència elevada entre els 25 i 39 anys (43,1%). En canvi, el pes relatiu de les nascudes a l'estranger cau fortament a les edats més avançades: 5,5% entre 80 i 84 anys i només 3,4% a partir dels 85 (Idescat, 2025).

5. Població estrangera als territoris de Catalunya

L'any 2024, la província amb una proporció més elevada de població estrangera ha estat Girona, amb un 21,6%, seguida de Lleida (20,3%), Tarragona (18,4%) i Barcelona (17,3%) (Idescat, 2025).

Població estrangera (%). Províncies. 2024

Figura 6: Població estrangera (%) per províncies de Catalunya (2024). Font: Idescat.

Font: Idescat, a partir del Cens anual de població de l'INE.

Quan s'analitza la població segons el lloc de naixement, Girona continua al capdavant amb un 26,4% de persones nascudes a l'estranger, seguida de Barcelona (23,7%), Lleida (23,2%) i Tarragona (22,4%) (Idescat, 2025).

Les diferències territorials s'accentuen a escala comarcal. **La Segarra encapçala amb un 29,5% de població amb nacionalitat estrangera**, seguida de l'Alt Empordà (25,9%), el Barcelonès (23,9%), el Pla d'Urgell (22%) i la Selva (22%). Per contra, les comarques amb menys presència d'estrangers són el Lluçanès (8,2%), el Moianès (10%), el Vallès Oriental (10,5%), l'Anoia (10,7%) i el Pallars Sobirà (11,3%) (Idescat, 2025).

Tot i això, **pel que fa a la població nascuda a l'estranger, el Barcelonès és la comarca amb la proporció més alta (32,2%)**, seguida de l'Alt Empordà (30,8%) i la Segarra (30,5%). Als extrems oposats hi trobem el Lluçanès (10,2%), el Moianès (14,1%) i el Pallars Sobirà (14,1%) (Idescat, 2025).

Pel que fa als municipis, **un total de 50 municipis catalans presenten més d'un 25% de població estrangera**. Destaquen especialment Guissona (51,6%), Castelló d'Empúries (45,2%), la Portella (40,4%), Lloret de Mar (39,7%) i Sant Pere Pescador (38,6%) (Idescat, 2025).

Als municipis de fins a 500 habitants, el 82,9% de la població ha nascut a Catalunya, i només un 11,3% a l'estranger. Aquesta relació s'inverteix progressivament a mesura que augmenta la mida del municipi: als de més d'un milió d'habitants, només un 53,5% ha nascut a Catalunya, mentre que un 32,9% ho ha fet a l'estranger, la xifra més alta de tot el territori espanyol (Idescat, 2025).

Eixos temàtics

Més enllà de les dades oficials sobre persones estrangeres a Catalunya i els llocs de naixement exposades en el capítol anterior, aquest informe s'organitza al voltant de diversos eixos temàtics clau: asil i refugi, ocupació, habitatge, educació, racisme i discursos d'odi, i ús del català.

La selecció d'aquests eixos respon, d'una banda, a la seva rellevància dins del context polític, econòmic i social de Catalunya durant l'any 2024 i, de l'altra, a la necessitat d'analitzar la qüestió migratòria i de la diversitat des d'una perspectiva transversal i integrada.

Adoptar aquesta mirada integral permet posar de relleu com les experiències de les persones migrades i racialitzades incideixen i es despleguen en tots els àmbits de la societat, aportant una comprensió més completa i complexa de la realitat social catalana.

Asil i refugi

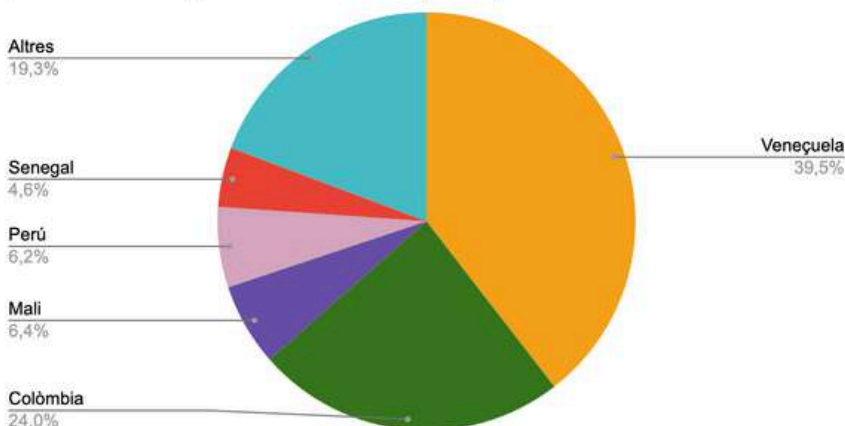
Asil i refugi

L'any 2024, Espanya va registrar 167.366 sol·licituds de protecció internacional, la xifra més alta des que existeixen registres i una de les més elevades de la Unió Europea. Aquesta magnitud situa el país com a **quart Estat membre receptor d'asil**, només per darrere d'Alemanya, França i Itàlia (Oficina d'Asil i Refugi - OAR, 2025).

Tal com assenyalen Gemma Pinyol-Jiménez i Sílvia Caraballo, la situació migratòria a Espanya és el resultat de factors geogràfics, demogràfics, geopolítics i de l'evolució recent dels contextos polític i socioeconòmic dels països d'origen. Espanya actua com a porta d'entrada al sud d'Europa, situada estratègicament en les principals rutes migratòries, tant marítimes com terrestres. A diferència d'altres països europeus, les sol·licituds d'asil a Espanya s'han diversificat, amb un augment notable de peticions procedents d'Amèrica Llatina –sobretot de Veneçuela, Colòmbia, Perú i Hondures– a causa de crisis polítiques, econòmiques i humanitàries en aquests països i dels vincles històrics, lingüístics i culturals amb Espanya (veure entrevista B).

L'Oficina d'Asil i Refugi confirma aquestes darreres dades: **les nacionalitats més nombroses entre les sol·licituds de protecció internacional a Espanya el 2024 van ser Veneçuela (66.134), Colòmbia (40.140), Mali (10.673), Perú (10.427) i Senegal (7.708)**. D'aquest total, 96.582 corresponen a homes i 70.784 a dones, amb una clara concentració en els grups d'edat joves: més de la meitat (85.537) tenen entre 18 i 34 anys, mentre que un 30% addicional es troba entre 35 i 64 anys (OAR, 2025).

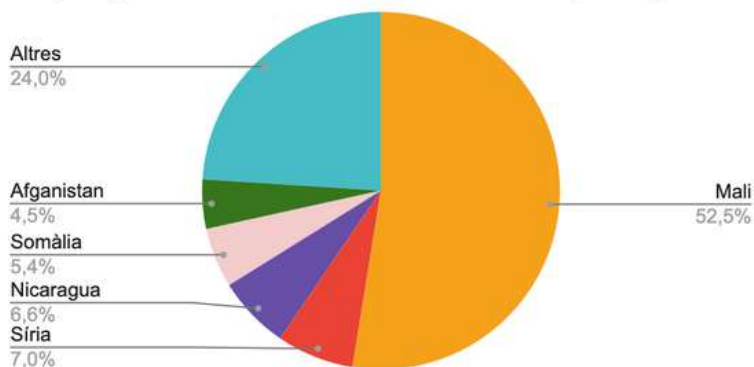
Sol·licituds de protecció internacional a Espanya presentades per nacionalitat (2024)

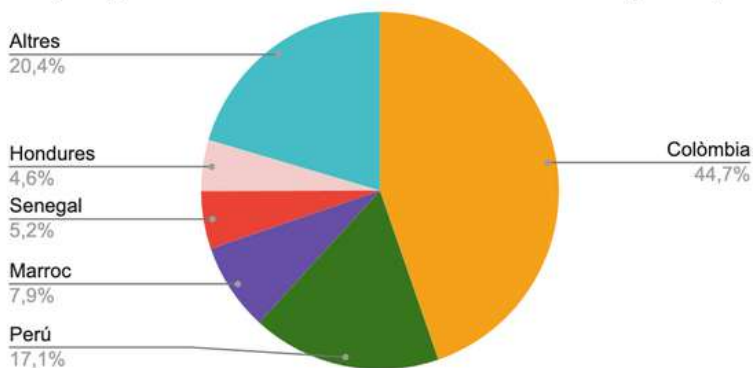
L'any 2024, la gran majoria de sol·licituds de protecció internacional (157.321) es van tramitar en territori nacional, fet que indica que la major part de les persones ja es trobaven al país abans d'iniciar el procediment. La resta es van presentar a frontera (7.382), als Centres d'Internament d'Estrangers –CIE– (853) i a ambaixades (1.810). Pel que fa a la gestió administrativa, es van admetre a tràmit 31.255 sol·licituds, mentre que 318 no van ser admeses i 2.515 van ser denegades abans d'obtenir una resolució de fons (OAR, 2025).

Respecte a a les resolucions definitives, 17.808 van ser favorables, la majoria a homes (13.800), incloent-hi 6.355 amb reconeixement de l'estatut de refugiat i 11.453 amb protecció subsidiària. En canvi, 38.686 van resultar desfavorables i 6.072 expedients van quedar arxivats (OAR, 2024). Així, la taxa de reconeixement – és a dir, el percentatge de resolucions favorables sobre el total resolt– es va situar en el 16,6% quan es comptabilitzen només refugi i protecció subsidiària, i en el 38,8% si s'hi inclouen també les autoritzacions per raons humanitàries (OAR, 2025).

Sol·licituds de protecció internacional a Espanya resoltes com a favorables (2024)

Sol·licituds de protecció internacional a Espanya resoltes com a desfavorables (2024)

Figures 8 i 9: Resolucions de protecció internacional favorables i no favorables a Espanya per nacionalitat (2024). Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri de l'Interior del Govern d'Espanya.

Les resolucions favorables es van concentrar principalment en sol·licitants procedents de Mali (9.358), Síria (1.242), Nicaragua (1.177), Somàlia (964) i Afganistan (796), països afectats per conflictes armats o persecució política activa. En canvi, les resolucions desfavorables van afectar sobretot sol·licitants de Colòmbia (17.294), Perú (6.611), Marroc (3.070), Senegal (2.018) i Hondures (1.792) (OAR, 2024). Pel que fa a les autoritzacions de residència per raons humanitàries, se'n van concedir 33.535, de les quals 32.786 corresponen a ciutadans veneçolans, fet que situa Espanya com el principal país europeu d'acollida per a aquesta comunitat (OAR, 2025).

Malgrat aquestes dades, diverses organitzacions socials i especialitzades denuncien que el sistema d'asil a l'Estat espanyol continua arrossegant greus disfuncions estructurals. Aquestes afecten tot el procés, des de la dificultat d'accés a una cita prèvia per formalitzar la sol·licitud fins a les condicions d'acollida, passant per la lentitud i opacitat en la resolució dels expedients. Les dades de 2024 evidencien la magnitud d'aquest repte administratiu: **a finals d'any hi havia 133.102 sol·licituds pendents d'admissió a tràmit i 108.954 pendents de resolució**, és a dir, més de 240.000 expedients oberts (CCAR, 2025).

Segons Gemma Pinyol-Jiménez i Sílvia Caraballo, els principals reptes administratius per garantir una gestió eficient de les sol·licituds de protecció internacional a Espanya passen per una reforma estructural del sistema d'asil, orientada a millorar la coordinació entre administracions i a descentralitzar la gestió. A més, remarquen que és imprescindible establir mecanismes estables de cooperació i finançament entre l'Administració General de l'Estat, les comunitats autònomes i els ens locals, així com homogeneïtzar procediments i terminis per reduir els colls d'ampolla administratius (veure entrevista B).

Pel que fa a la distribució per comunitats autònomes, la Comunitat de Madrid encapçala el rànquing amb 47.439 sol·licituds de protecció internacional, seguida d'Andalusia (25.538) i Catalunya (17.488). Aquestes tres comunitats concentren prop del 55% de totes les demandes registrades a Espanya. En aquest context, **Catalunya es manté com la tercera comunitat amb més sol·licituds, representant aproximadament l'11% del total estatal (OAR, 2025)**. Segons les mateixes entrevistades, aquesta concentració es deu a factors estructurals similars als que determinen la distribució general de la població migrant, com la major densitat urbana i poblacional, la presència consolidada de xarxes migratòries i comunitats d'origen, la demanda del mercat laboral i la forta connectivitat internacional, que fan del territori un espai natural d'arribada i establiment. També influeix el paper de les entitats socials encarregades de l'acollida inicial de les persones que necessiten protecció internacional (veure entrevista B).

Sol·licituds de protecció internacional per Comunitat Autònoma (2024)

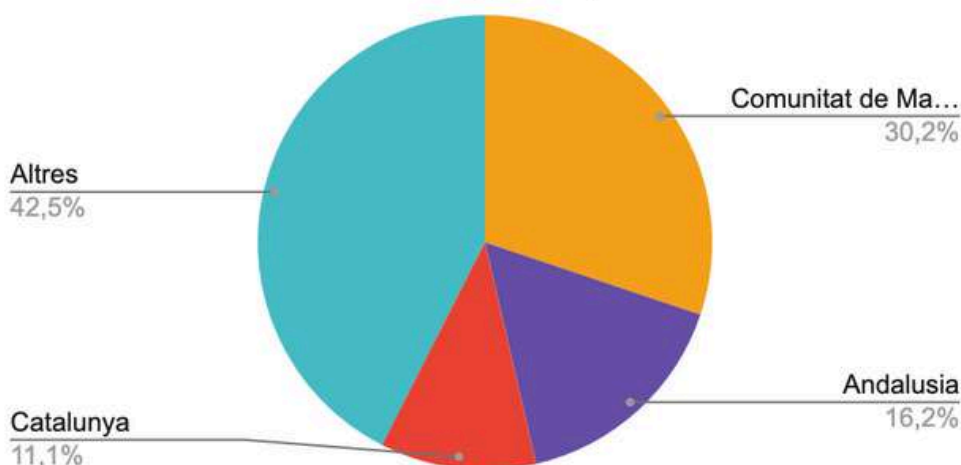

Figura 10 : Sol·licituds de protecció internacional per Comunitat Autònoma (2024). Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri de l'Interior del Govern d'Espanya.

La província de Barcelona concentra la majoria de les sol·licituds de protecció internacional registrades a Catalunya, amb 12.745 casos, és a dir, més del 72% del total català. Les altres províncies presenten xifres considerablement inferiors: Girona amb 2.697 sol·licituds, Lleida amb 1.240 i Tarragona amb 806. Les dades indiquen que, a finals de 2024, Catalunya comptava amb 5.629 persones amb autorització de residència per motius de protecció internacional, només un 19% de les sol·licituds efectuades. D'aquestes, la gran majoria resideixen a la província de Barcelona (4.370), seguides per Girona (676), Lleida (340) i Tarragona (243). Pel que fa a les nacionalitats d'origen, destaquen Síria, Mali, Hondures, Ucraïna, Colòmbia, Rússia i El Salvador (CCAR, 2025).

Noves categories de refugi

A Catalunya, l'arribada de persones que fugen de sequeres extremes, inundacions, degradació ambiental o pèrdua de terres agrícoles és una realitat creixent, tot i que sovint poc reconeguda. **Malgrat que el debat públic situa cada vegada més les persones refugiades climàtiques com un repte urgent i algunes institucions reivindiquen la seva acollida, el marc legal internacional no reconeix aquest estatus i, en conseqüència, no existeixen vies específiques de protecció.** A la pràctica, aquestes persones arriben a través d'altres canals migratoris i sovint es troben en situació de vulnerabilitat. Entitats i municipis treballen per oferir suport comunitari i facilitar la reconstrucció vital, però amb recursos limitats i sense una política pública clara que garanteixi drets i estabilitat. Tanmateix, arran de les inundacions greus al barri marítim d'Alcanar provocades pel pas de la dana Alice, l'Ajuntament ha proposat expropiar i enderrocar les cases situades a la zona inundable i ressituar les famílies en altres punts del municipi, convertint-les en les primeres desplaçades climàtiques reconegudes a Catalunya (El Periódico, 2025).

Un altre grup que requereix especial atenció és el de les persones refugiades queer. **Les sol·licituds d'asil per persecució LGTBIQ+ a Catalunya van augmentar notablement el 2024.** La Comissió Catalana d'Acció pel Refugi va atendre 46 sol·licituds en només quatre mesos, procedents principalment de Colòmbia, Perú, Marroc, Geòrgia, Algèria, Hondures i El Salvador (3CatInfo, 2024). L'increment s'explica tant per una major visibilitat i xarxes de suport com per la violència creixent contra el col·lectiu en diversos països. En aquest context, el projecte Comunitats Rurals Queer, al Ripollès, ofereix allotjament i oportunitats laborals a persones refugiades LGTBIQ+ en zones despoblades, alhora que promou referents positius i contribueix a trencar l'estigma que sovint obliga a migrar cap a les ciutats per viure amb llibertat (3CatInfo, 2024).

Ocupació

Ocupació

Tant a Catalunya com al conjunt de l'Estat espanyol, les persones migrades han continuat jugant un paper fonamental en el mercat laboral al llarg del 2024. La seva presència creixent ha contribuït de manera decisiva a sostenir l'activitat econòmica i a impulsar la creació d'ocupació.

Segons l'Enquesta de Població Activa (EPA), **la població activa total a Espanya va assolir els 24,4 milions de persones –12,9 milions d'homes i 11,5 milions de dones–, de les quals gairebé 3,9 milions eren estrangeres** (EPA, 2025). Aquesta dada evidencia la importància d'aquest col·lectiu dins del teixit productiu estatal. D'acord amb el Servei Públic d'Ocupació Estatal (SEPE), **la taxa d'activitat de les persones estrangeres, del 68,5%, supera amb escreix la mitjana nacional (58,5%)** (SEPE, 2025), reflectint la seva clara voluntat d'integració laboral i participació econòmica.

A Catalunya, la població activa total es va situar en 4,2 milions de persones –2,23 milions d'homes i 1,97 milions de dones–, de les quals 886.000 eren estrangeres (481.400 homes i 404.600 dones), és a dir, un 21% del total (EPA, 2025).

Població activa a Catalunya segons nacionalitat (2024)

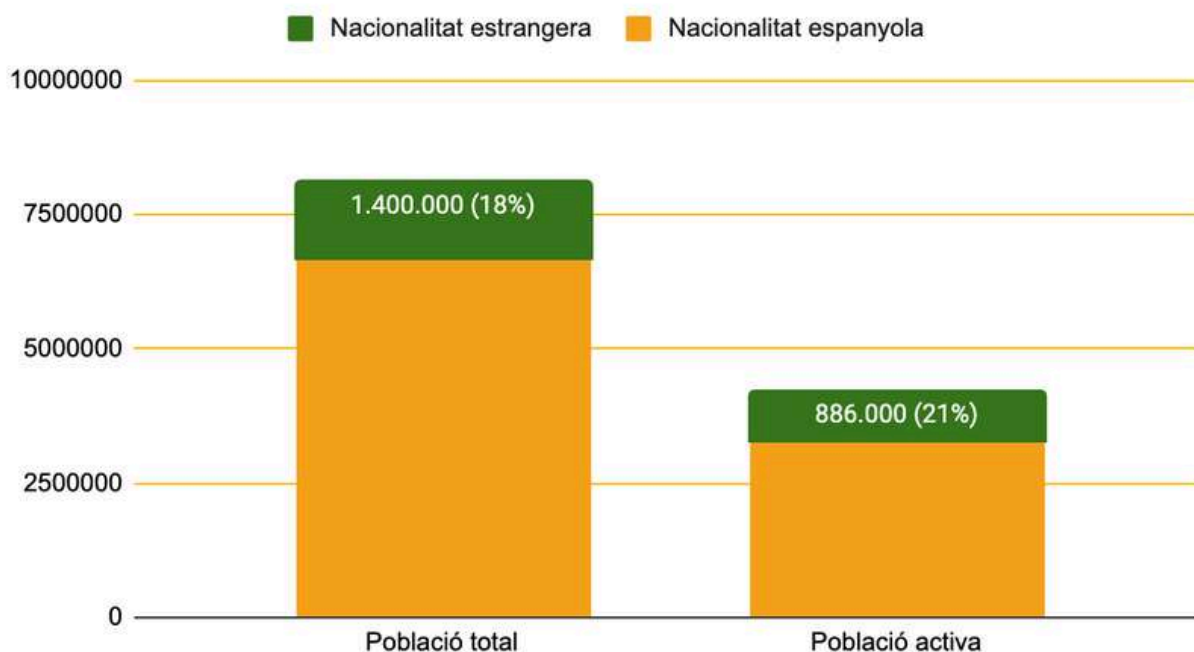

Figura 11: Població activa segons nacionalitat a Catalunya (2024). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta de Població Activa.

Pel que fa a la població ocupada, Espanya comptava amb 21,6 milions de persones, de les quals 3,23 milions eren estrangeres, és a dir, més del 15% del total. La taxa d'ocupació d'aquest col·lectiu, del 57,7%, supera en cinc punts la mitjana general (52,28%) (SEPE, 2025), reflectint el seu paper actiu i la seva contribució directa al dinamisme econòmic del país.

Durant l'any 2024, l'ocupació total a Espanya va augmentar en 467.642 llocs de treball, gairebé la meitat dels quals (209.908) van correspondre a persones d'origen estranger. Això significa que prop del 45% de la nova ocupació creada va ser coberta per aquest col·lectiu (SEPE, 2025).

A Catalunya, el volum total d'ocupació va ascendir a 3,8 milions de persones, de les quals 763.600 eren treballadores i treballadors estrangers (420.200 homes i 343.400 dones), és a dir, un 20,09% del total (EPA, 2025). Aquesta proporció és especialment rellevant si es té en compte que les persones de nacionalitat estrangera representen aproximadament el 18% de la població catalana. Per tant, les dades confirmen una tendència consolidada en els darrers anys: les persones migrades són motor clau de l'ocupació a Catalunya.

Població ocupada a Catalunya segons nacionalitat (2024)

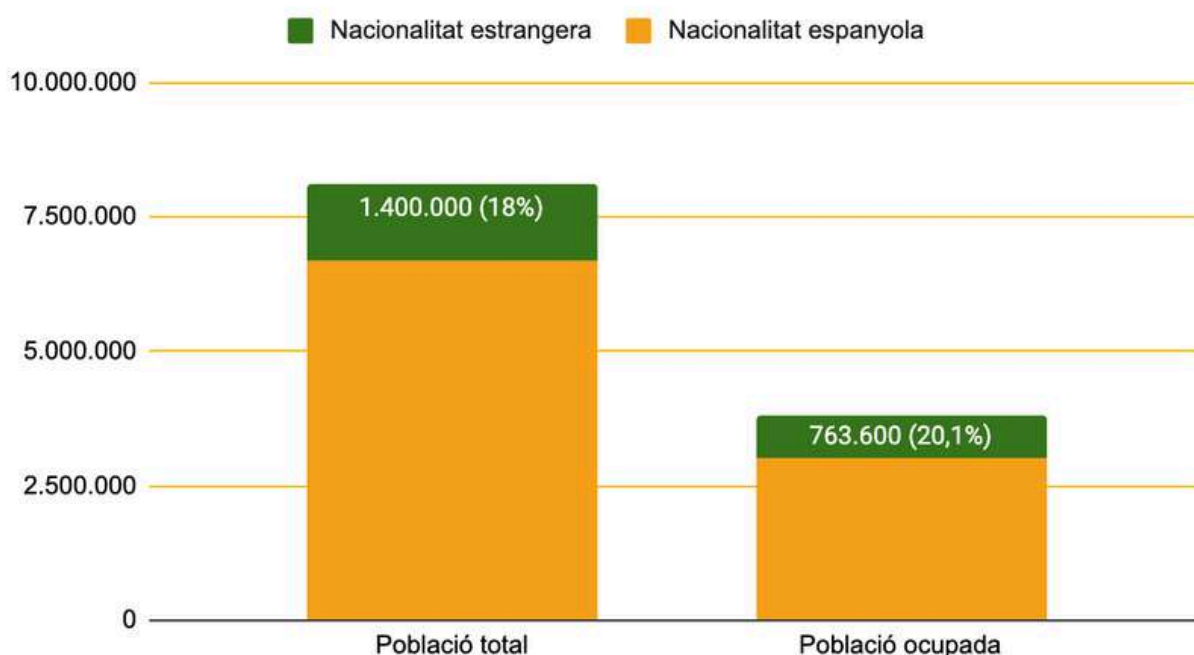

Figura 12: Població ocupada segons nacionalitat a Catalunya (2024). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta de Població Activa.

La distribució sectorial de les persones estrangeres reflecteix la diversitat de perfils dins del mercat laboral. **A nivell estatal, 183.000 treballen a l'agricultura, 344.600 a la indústria, 351.300 a la construcció i més de 2,35 milions al sector serveis**, que concentra la major part de l'ocupació i on les dones tenen un paper especialment rellevant: 1,32 milions de dones estrangeres treballen en aquest sector (EPA, 2025).

Les dades també evidencien la pluralitat d'orígens: tot i que la Unió Europea aporta un volum important de mà d'obra (929.100 persones), la participació de persones procedents d'Amèrica Llatina, de la resta d'Europa i d'altres regions del món és clarament més visible i determinant, amb un total de 2,3 milions de treballadors estrangers (EPA, 2025).

Pel que fa a la desocupació, **a nivell estatal hi havia uns 2,5 milions de persones demandants d'ocupació, dels quals 352.000 eren estrangeres, amb una taxa d'atur del 15,8% (SEPE, 2025)**. Malgrat les dificultats, el seu accés a les prestacions per desocupació reflecteix una integració progressiva en el sistema de protecció social: a 31 de desembre de 2024, hi havia 229.508 persones estrangeres perceptores, equilibrades entre homes i dones, que representaven el 13,4% del total de beneficiaris (SEPE, 2025).

A Catalunya, el pes de les persones estrangeres també és significatiu en les afiliacions a la Seguretat Social. Al desembre de 2024, **el 17,5% de les persones afiliades eren d'origen estranger, amb un total de 627.195 afiliacions, mentre que les persones amb nacionalitat espanyola sumaven 2,96 milions**. Girona i Lleida destaquen per la seva elevada proporció d'afiliacions estrangeres, amb un 20,8% i un 23,5%, respectivament —a Girona, de 399.075 afiliacions totals, 82.870 corresponen a estrangers, i a Lleida, 49.810 d'un total de 213.205—. A Barcelona, malgrat concentrar el volum absolut més alt (2,73 milions), el percentatge d'afiliacions estrangeres és lleugerament inferior, al voltant del 18% (493.240 persones). Tarragona registra un 17,7% d'afiliacions estrangeres (Idescat, 2025).

La majoria de les afiliacions estrangeres a Catalunya corresponen a treballadors i treballadores per compte d'altri (559.225 persones), reflectint la seva inserció en empreses i serveis estructurats. A la província de Barcelona, 414.030 d'aquestes afiliacions es troben en aquest règim. Tot i així, en territoris com Girona i Lleida s'observa un pes relatiu més elevat de treballadors autònoms estrangers (Idescat, 2025).

Habitatge

Habitatge

Un dels debats socials emergents a Catalunya durant el 2024 ha estat la qüestió de l'habitatge, raó per la qual hem considerat oportú dedicar-li un espai específic en aquest informe. Segons dades de l'Idescat, la distribució de la població estrangera reflecteix clarament les pautes recents d'ocupació del territori. Aquesta població es concentra principalment **en municipis mitjans i grans —on el percentatge de persones estrangeres supera el 17% i pot arribar fins al 24,6% en ciutats amb més d'un milió d'habitants—**, així com en localitats amb una forta activitat econòmica o turística, com Guissona (51,6%), Castelló d'Empúries (45,2%) o Lloret de Mar (39,7%) (Idescat, 2025). Aquest mapa territorial posa de manifest la relació estreta entre els fluxos migratoris i el mercat residencial, especialment a les àrees metropolitanes i a la costa, on la demanda d'habitatge assequible és més elevada.

La presència majoritària de població jove d'origen estranger —més del 57% té entre 16 i 44 anys— evidencia una dependència més gran del lloguer i d'opcions habitacionals compartides o temporals, sovint condicionades per la situació laboral o l'estatus administratiu. Aquesta realitat posa de manifest la necessitat de considerar l'accés a l'habitatge com un element central de les polítiques de cohesió, especialment en un context de creixement migratori sostingut com el que reflecteix el cens de 2024. Tal com indica el Sindicat de Llogateres, “les persones migrades i racialitzades són les persones que tenen més vulnerat l'accés a l'habitatge a Catalunya”. Per entendre aquesta realitat, ens han brindat algunes dades:

- Actualment, una part molt important de les persones que viuen en barraques i infrahabitatges, o estan en situació de carrer són persones migrades.
- Les immobiliàries sovint tenen un filtre racista que impedeix que certs perfils racialitzats puguin accedir al mercat de lloguer.
- Molts municipis estan posant traves i dificultant l'accés al padró al seu territori.
- L'extrema dreta i la dreta catalana han proposat aquest últim mes que l'accés als pisos de protecció oficial sigui exclusiu per persones que portin més de deu anys d'empadronament al territori (veure entrevista C).

Problema 1: El racisme immobiliari

Un dels principals reptes en la relació entre habitatge i migració és **el racisme immobiliari, una realitat persistent a Catalunya** que adopta formes tant obertes com subtils. L'habitatge concentra prop del 23% de les denúncies per discriminació racial en l'àmbit dels drets socials (La Directa, 2020), tot i que la majoria de casos no arriben a tenir conseqüències legals, ja que sovint es deriven a instàncies de consum, desvirtuant-ne la dimensió com a vulneració de drets.

Segons un article del Diari Ara del 2021 titulat “*Racisme immobiliari*”, el mercat de l'habitatge a Catalunya està travessat per una forta dimensió racista i classista. En aquell mateix article es destacava que SOS Racisme havia detectat que una de cada tres denúncies per discriminació en drets socials estava relacionada amb l'accés a l'habitatge (Diari Ara, 2021). Posteriorment, un estudi publicat el 2022, basat en una investigació amb sindicats d'habitatge de Girona i Salt, va revelar que el 92,10% de les immobiliàries de Girona i el 83,33% de les de Salt accepten propostes discriminatòries basades en criteris racistes, posant de manifest fins a quin punt la discriminació està normalitzada en el mercat de lloguer català (Diari Ara, 2022).

Per fer front a aquesta situació, diverses entitats socials han desenvolupat eines i recursos d'acompanyament per a persones migrades i/o racialitzades. Un exemple destacat és el Sindicat de Llogateres, que, en col·laboració amb SOS Racisme, ha elaborat la guia “*Racisme i habitatge: preguntes freqüents*”, amb l'objectiu d'identificar discriminacions racistes i facilitar-ne la denúncia. La guia recorda que “discriminar per motius racistes, així com l'assetjament per part de l'agència immobiliària, dels agents immobiliaris o de particulars, constitueix un delictes que es pot sancionar penalment i administrativament”.

En un context en què ja és difícil accedir a un habitatge digne i assequible, el factor racial actua com un obstacle addicional. Els prejudicis associats a l'origen, l'aspecte o l'accent fan que molts propietaris i agents immobiliaris rebutgin persones llogateres racialitzades, fins i tot quan compleixen tots els requisits econòmics. Aquesta exclusió, sovint normalitzada o percebuda com a casos aïllats, limita greument les opcions d'habitatge de les persones afectades i, en molts casos, les empeny a adoptar estratègies precàries, com signar el contracte a nom d'una persona no racialitzada.

A més, a la discriminació privada s'hi afegeix **el racisme institucional**: moltes persones en situació administrativa irregular no poden accedir a habitatge públic o d'emergència, ja que la normativa exigeix empadronament i permís de residència. En municipis com Sant Cugat, s'han denunciat controls policials i traves administratives que dificulten l'empadronament i perpetuen la irregularitat (El Cugatenc, 2025). Testimonis com els del Hamza, que va haver de pagar 150 euros per un matalàs en una nau, o de l'Asma, que va viure en habitacions sense finestres, revelen fins a quin punt el racisme immobiliari condemna a la precarietat i la invisibilitat.

Problema 2: Nòmades digitals i persones migrades del Nord Global

En els darrers anys, Catalunya ha registrat un increment destacable en la compra d'habitatges per part de persones migrades del Nord Global amb alt poder adquisitiu, especialment en zones costaneres i en barris centrals de Barcelona. Segons dades de CaixaBank Research, fins al tercer trimestre de 2024, les **persones estrangeres van adquirir 125.857 habitatges a Espanya**, cosa que representa el 18,4% del total de compravendes i un increment del 30,7% respecte als nivells previs a la pandèmia (CaixaBank Research, 2024). Tot i que sovint no se'ls reconeix com a persones migrades, aquests compradors –procedents principalment del nord d'Europa, Rússia, els Estats Units i, més recentment, de l'Àsia oriental– formen part dels fluxos migratoris d'alt poder adquisitiu (3Catinfo 2025).

El seu elevat poder adquisitiu els permet accedir a habitatges en zones històricament populars o turístiques, com el Barri Gòtic, Gràcia o el Poblenou, provocant un augment generalitzat dels preus i modificant l'ús de l'espai urbà. Aquesta tendència s'ha vist reforçada pel teletreball i pels visats per a “nòmades digitals”, que faciliten la seva instal·lació temporal o semipermanent en la ciutat (VIA Empresa 2025).

Aquesta dinàmica evidència com la presència de persones migrades no racialitzades i amb alt poder adquisitiu pot transformar el paisatge urbà català, impulsant processos de gentrificació i expulsió veïnal que impacten directament la població resident, incloent les comunitats migrades i racialitzades amb rendes mitjanes i baixes.

Segons Càritas, a Catalunya més de dos milions de persones no poden fer front al cost de l'habitatge, i el 76% de les llars acompanyades per l'entitat viuen en situació de pobresa severa (Càritas Catalunya, 2025). En aquest context, cal recordar que l'Informe d'Autogovern del Govern de Catalunya 2024 subratlla la necessitat de regular l'accés a l'habitatge i de dissenyar polítiques que equilibrin la pressió del capital internacional amb el dret a un habitatge digne per a la població resident (Generalitat de Catalunya, 2024). El Sindicat de Llogateres recorda que aquests reptes i la feina que demana “no veurà els seus fruits si no va acompanyada d'una acció sindical, i una estratègia política que es plantegi realment transformar la realitat material de les persones migrants i racialitzades en matèria d'habitatge”.

Educació

Educació

El sistema educatiu és una de les estructures socials on l'impacte de les migracions es fa més evident, especialment en el cas dels infants nouvinguts o amb origen migrant. Les darreres dades d'Idescat, corresponents al curs 2022-2023, evidencien una **presència significativa d'alumnat estranger en tots els nivells educatius**, amb distribucions molt diverses segons la titularitat dels centres i la comarca. L'anàlisi d'aquests patrons permet identificar zones i centres educatius amb necessitats específiques –com ara a l'àrea metropolitana o en territoris amb una elevada presència migratòria– que requereixen una atenció i un suport més intensius.

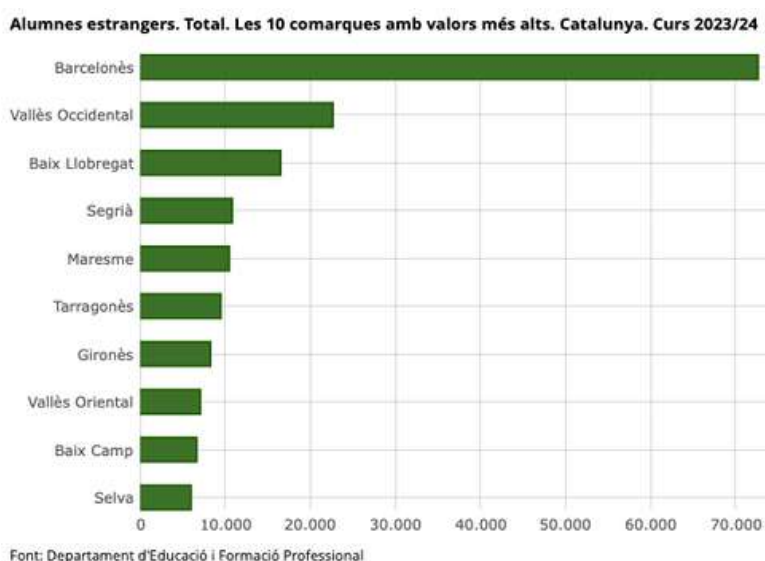
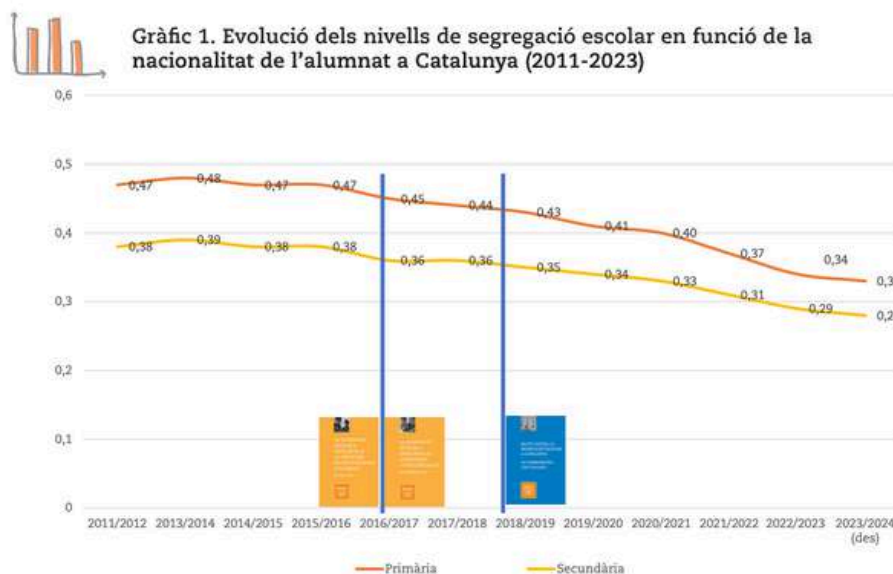

Figura 13 : Alumnes estrangers totals en les 10 comarques amb valors més alts del curs 2023/2024. Font: Idescat

Un dels reptes estructurals més persistents del sistema educatiu és la segregació escolar. Tot i que els informes més recents del Síndic de Greuges indiquen que la segregació s'ha reduït entre un 20% i un 25% en un període de cinc a set anys, aquest avenç continua sent parcial i desigual (Diari Ara, 2025). Encara hi ha centenars de centres –s'estima que entre 200 i 250– amb concentracions elevades d'alumnat en situació de vulnerabilitat i d'origen migrant, fet que pot reproduir desigualtats educatives i socials. Una dificultat addicional és que la reducció de la segregació entre centres no sempre es tradueix en una distribució més equilibrada dins dels mateixos, de manera que part de l'alumnat amb més dificultats pot continuar experimentant formes de marginació fins i tot en escoles aparentment “diverses”. A més, **les polítiques d'admissió i la planificació educativa encara no incorporen de manera prou sòlida criteris d'equitat i diversitat, tal com alerten els informes del Pacte contra la Segregació Escolar** (Síndic de Greuges, 2024).

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Nota. Ens referim als nivells que van d'13 a 6è de primària com a primària, i als nivells de 1r d'ESO a 4t d'ESO com a secundària. A diferència de l'anàlisi per municipis, que es limita als municipis més grans de 5.000 habitants, els índexs de dissimilitud d'aquesta taula estan calculats per a tots els municipis catalans que tenen com a mínim dos centres de primària o dos centres de secundària.

Figura 14: Evolució dels nivells de segregació escolar en funció de la nacionalitat de l'alumnat a Catalunya (2011-2023). Font: Síndic de Greuges

Des del punt de vista pedagògic i lingüístic, un **repte clau és l'atenció a la diversitat lingüística i la integració de l'alumnat nouvingut sense estigmatitzar les seves llengües d'origen** (vegeu també l'apartat Ús del català). Alhora, cal tenir en compte que les percepcions i experiències de les famílies migrades sobre la llengua, l'adaptació cultural i les expectatives educatives influeixen directament en l'èxit escolar dels seus fills i filles.

Cal destacar que, perquè les polítiques educatives d'integració siguin realment efectives, els aspectes abordats en aquest apartat han de dialogar amb altres àmbits clau de l'informe, com ara l'habitatge, l'ocupació o l'ús del català. L'èxit educatiu dels infants migrants o d'origen migrant depèn d'un sistema capaç de garantir un entorn d'oportunitats i de serveis socials que els acompanyi més enllà de l'aula, afavorint la seva plena inclusió i igualtat d'oportunitats.

Finalment, cal reconèixer la tasca que duen a terme diverses organitzacions de la societat civil i actors internacionals per avançar en l'àmbit de l'educació intercultural i la prevenció dels discursos d'odi. En aquest marc, el Centre UNESCO de Catalunya (CATESCO) ha participat en la generació d'espais de reflexió i materials orientats a abordar els discursos discriminatoris envers les persones migrades des de la perspectiva educativa.

Entre les iniciatives recents destaquen la relatoria d'una jornada sobre educació i discursos d'odi, organitzada conjuntament amb DIPLOCAT, i la traducció al català —encara pendent de publicació— de la guia de la UNESCO per a responsables polítics en aquesta matèria. També s'han impulsat activitats de debat i capacitació amb la participació d'agents antiracistes, institucions acadèmiques i organismes internacionals, amb l'objectiu de reforçar l'acció col·lectiva i la cooperació entre actors.

De cara als propers anys (2025-2027), està previst consolidar espais de treball i formació liderats per joves afectades pel racisme, amb el suport d'entitats com la Càtedra d'Anàlisi i Acció Antiracista de la UdG, Cacao i Negritud, Jokkere Endam o la Coordinadora d'Associacions Senegaleses de Catalunya. Altres organitzacions rellevants que treballen en aquest camp i aporten perspectives complementàries són la PINCat (Plataforma d'Infància de Catalunya), la FEDAIA (Federació d'Entitats d'Atenció a la Infància i l'Adolescència) i la Fundació Bofill, amb una llarga trajectòria en la defensa del dret a l'educació i la lluita contra les desigualtats.

Més enllà de l'educació obligatòria, la doctora Georgina Rodríguez, de la Universitat de Girona, subratlla el paper fonamental de les universitats en la promoció de la convivència i la integració. Segons l'autora, aquests espais afavoreixen la interacció quotidiana entre estudiants d'orígens diversos, generant aprenentatges socials profunds que van més enllà de les polítiques formals. L'educació superior, sosté Rodríguez, contribueix a ampliar les perspectives i a fomentar mirades més obertes, tot preparant futurs professionals capaços de comprendre la complexitat social i d'evitar simplificacions o estereotips. Així mateix, destaca la responsabilitat de les universitats en la lluita contra la desinformació, especialment en un context en què molts joves s'informen principalment a través de les xarxes socials, sovint mancats de contrast i rigor informatiu (veure entrevista A).

Racisme i
discursos
d'odi

Racisme i discursos d'odi

L'augment de les posicions antimigratòries dels darrers anys s'ha convertit en un dels factors que més condicionen la gestió de la migració. L'ascens dels moviments d'extrema dreta, combinat amb períodes de recessió econòmica i incertesa social, ha reforçat discursos de rebuig i simplificació que dificulten el debat serè i basat en evidències. Aquest context ha complicat l'articulació de polítiques d'integració sòlides i ha tensionat la convivència en alguns territoris. La lluita contra el racisme i els discursos d'odi no és nova a Catalunya, però en els darrers anys ha adquirit més centralitat i urgència arran del panorama social i polític actual.

La població estrangera a Catalunya representa el 18%, per sobre de la mitjana europea (13,3%), tot i que **hi ha molta desinformació sobre la realitat migratòria catalana**, sovint justificada o promoguda per grups i sectors reticents a l'arribada de noves persones al territori.

Un dels principals indicadors sobre la percepció de la immigració a Catalunya és l'enquesta d'opinió del Centre d'Estudis d'Opinió (CEO). Segons les dades més recents, **el 48% de la població catalana considera que hi ha massa persones migrades al país**. Aquesta percepció és especialment elevada entre els simpatitzants d'Aliança Catalana (97%) i Vox (88%), mentre que es manté significativament més baixa entre l'electorat de partits d'esquerres, que tendeix a mostrar actituds més obertes i favorables a la diversitat (CEO, 2024).

Pel que fa a les creences sobre els serveis prestats a famílies migrades, **el 60% de les persones enquestades pensa que els les persones migrades reben més del que aporten en impostos**. Alhora, més del 50% creu que la immigració cobreix ocupacions que els catalans no volen fer i contribueix al desenvolupament econòmic. Un 54% considera que els immigrants no retiren llocs de treball als catalans. Quant als serveis públics, un 56% opina que la immigració té un efecte negatiu sobre la qualitat de la sanitat i l'educació, mentre que un 38% percep un efecte positiu o molt positiu (CEO, 2024).

Tot i això, **hi ha un ampli consens a favor dels drets de les persones migrades, sempre i quan es trobin en situació regular.** Segons l'enquesta, el 87% de la població defensa que puguin percebre el subsidi d'atur; el 77%, que tinguin dret a votar a les eleccions municipals; el 75%, que puguin accedir a la nacionalitat; i el 72%, que puguin reagrupar la família i participar en altres processos electorals. Més del 90% considera essencial que les persones migrades treballin, paguin impostos i gaudeixin dels mateixos drets que la resta de la ciutadania. A més, el 80% valora positivament el domini del català i del castellà, i el 88% creu que "adaptar-se als costums de Catalunya" és un element clau per a la seva integració. Pel que fa a l'orientació política, són especialment els simpatitzants dels Comuns i la CUP els que més denuncien el tracte inadequat rebut per les persones migrades (CEO, 2024).

Així, podem observar que les opinions sobre la immigració a Catalunya estan fortament polaritzades. El racisme i els discursos d'odi continuen sent una realitat persistent que cal abordar per prevenir conflictes socials futurs. La doctora Georgina Rodríguez assenyala que els moviments d'extrema dreta influeixen negativament en la percepció de la migració, ja que tendeixen a generalitzar i a associar col·lectius sencers amb problemes concrets, un fet profundament injust i socialment perjudicial. Aquest tipus de discurs deslegitima els esforços que durant anys han dut a terme entitats i administracions per promoure la convivència, i pot generar malestar i tensions en determinats barris. Per això, Rodríguez defensa la necessitat de fomentar el pensament crític com a eina per contrarestar la simplificació de la realitat, destacant que només el coneixement i la comprensió rigorosa poden desactivar aquests relats (veure entrevista A).

L'informe INVISIBLES de SOS Racisme recull dades sobre racisme i discursos d'odi a Catalunya durant el 2024. L'entitat va atendre 6.471 situacions procedents de més de 109 municipis. Tot i que el 74% de les demandes constitueixen situacions de racisme, només el 25% es formalitzen com a denúncies, deixant la majoria sense cap procés de reparació. Les 316 situacions identificades es distribueixen principalment entre agressions i discriminacions entre particulars (28,8%), discriminacions en l'accés a drets socials (22,15%) i agressions o abusos per part de cossos de seguretat pública (16,46%). A més, el 67% dels casos no denunciats són molt greus, la qual cosa evidencia que gran part del racisme no arriba a ser formalment abordat, dificultant la intervenció institucional i la reparació de les víctimes (SOS Racisme, 2025).

Si ens centrem a Barcelona, l'Observatori de les Discriminacions va registrar l'any 2024 un total de 1.102 situacions de discriminació. Entre els principals motius destaquen el racisme i la xenofòbia, amb 314 incidències, seguits de la discriminació de gènere (280 casos), la discriminació per motius de salut (267 casos) i la LGTBI-fòbia (226 casos) (Ajuntament de Barcelona, 2025).

A l'àrea metropolitana de Barcelona, segons l'informe La discriminació a l'àrea metropolitana de Barcelona de l'Institut Metròpoli, un 44,9% de les persones que s'autoidentifiquen com a racialitzades declaren haver patit almenys un episodi de discriminació durant l'últim any, una xifra que contrasta amb el 21,9% registrat per al conjunt de la població de l'àrea metropolitana. El motiu principal de discriminació per a aquest col·lectiu és el color de pell, l'ètnia o el país d'origen, seguit de factors com ser dona, parlar una llengua diferent o tenir determinades creences religioses. Quant a la comunicació dels incidents, la majoria no formalitza cap denúncia, i quan ho fan ho fan principalment amb amics o familiars, principalment per la percepció que "no serveix de res" (Institut Metròpoli, 2025). Aquestes dades evidencien tant la prevalença de la discriminació entre la població migrada i racialitzada com la dificultat d'abordar-la formalment.

Ús del català

Ús del català

Durant les darreres dècades, **la regressió en l'ús del català ha obert un debat social profund sobre la cohesió lingüística al territori, la responsabilitat de les institucions en la seva preservació i la necessitat de garantir-ne l'aprenentatge per part de les persones nouvingudes.** Malgrat els esforços normatius i institucionals, la llengua catalana afronta avui un escenari complex marcat per la transformació demogràfica i la globalització cultural.

Entre 2003 i 2023, el nombre de persones que saben parlar català va créixer en més de 870.000, un augment en gran part atribuïble a la immigració i als seus descendents. Tot i això, el percentatge relatiu de catalanoparlants ha disminuït, passant del 81,6 % al 80,4 %, i l'ús diari ha caigut del 48,5 % al 39,5 %. Només el 50,5 % de les persones nascudes a l'estranger declaren parlar català, davant del 97,8 % dels nascuts a Catalunya i el 63,1 % dels procedents de la resta de l'Estat. A més, el català no s'ha consolidat plenament en l'àmbit laboral, on només l'1,3 % de les persones d'origen estranger l'han après (Pacte Nacional per la Llengua, 2025).

Les darreres dades de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població (Generalitat de Catalunya, 2024) confirmen aquesta tendència. **Només el 32,6 % de la població utilitza el català com a llengua habitual**, enfront del 36,1 % registrat el 2018. Si s'observa la llengua habitual segons el lloc de naixement, el 64 % de les persones nascudes a Catalunya fan servir el català —sol o combinat amb el castellà o altres llengües— com a llengua principal, i més de la meitat (50,9 %) l'empren de manera exclusiva. En canvi, només el 17,6 % dels nascuts a la resta de l'Estat i el 8,6 % dels nascuts a l'estranger declaren utilitzar-lo habitualment (Generalitat de Catalunya, 2024).

Pel que fa als usos lingüístics en diferents àmbits, les dades del 2023 mostren que el percentatge de població que utilitza únicament el català oscil·la entre el 37,5 % en l'àmbit de l'Administració local i el 15,8 % en la comunicació amb el personal dels grans establiments comercials (Generalitat de Catalunya, 2024). En l'àmbit cultural, el 2024, l'ús del català era del 69,6 % en l'escolta de ràdio, del 60,4 % en la lectura de premsa, del 43,1 % en l'audició de música, del 25,6 % en l'assistència al cinema i tan sols del 6,4 % en l'ús de videojocs (Departament de Cultura, 2024).

Tot i la complexitat de l'escenari sociolingüístic actual, **Catalunya disposa d'un marc legal i institucional sòlid per a la promoció i la protecció del català.** La Llei de normalització lingüística de 1983 va ser el primer instrument normatiu que va establir l'ús del català a les administracions públiques, a l'ensenyament obligatori, als mitjans de comunicació públics i en la toponímia oficial, marcant l'inici d'una política lingüística orientada a la seva plena normalització. Posteriorment, l'Estatut d'autonomia de 2006, juntament amb altres normes sectorials —com les lleis d'educació, d'universitats, d'acollida de persones immigrades i retornades, o el Codi de consum—, van consolidar els fonaments per garantir la presència del català en tots els àmbits de la vida pública i institucional.

L'Administració catalana ha mantingut de manera continuada una unitat específica dedicada a la política lingüística, i compta amb organismes de referència com l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), encarregat de la normativització de la llengua, i el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL), que impulsa la formació i la difusió del català entre la població adulta.

En aquest marc, la Llei 10/2010, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya, reforça el compromís amb la inclusió lingüística establint que els serveis de primera acollida han d'oferir formació i recursos per adquirir les competències bàsiques en llengua catalana, preferentment a través del CPNL. Aquest servei, finançat per la Direcció General de Migracions i Refugi, assegura l'acompanyament i la coordinació en l'aprenentatge i ús del català per part de la població migrant en els entorns socials on resideix (Pacte Nacional per la Llengua, 2025).

Discriminació lingüística

L'any 2024 va evidenciar la persistència preocupant de la discriminació lingüística a Catalunya. **Més de 6.000 persones s'han quedat sense plaça per accedir a cursos de català de nivell inicial o bàsic**, especialment a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (RAC1, 2025). Diverses ONG i entitats socials han denunciat la manca de places disponibles, l'escassetat de materials pedagògics adaptats i la rigidesa dels horaris, factors que limiten l'accés de les persones migrades i en dificulten la plena integració lingüística i social.

A la ciutat de Barcelona, segons dades de l'Informe sobre la discriminació a Barcelona 2024, es van registrar 192 incidències relacionades amb l'ús d'una llengua —majoritàriament el català—, que van afectar 99 dones i 87 homes.

Els casos documentats inclouen negatives d'atenció en català en empreses i serveis, agressions verbals en espais comercials o sanitaris, i situacions de desatenció institucional. Entre aquestes, destaca el cas d'una jove hospitalitzada a qui un metge va exigir parlar en castellà després d'haver patit un ictus, o el d'un treballador d'una empresa de seguretat privada obligat a adreçar-se en castellà als clients sota amenaça de sanció (Ajuntament de Barcelona, 2025).

Aquestes situacions mostren que la desigualtat lingüística persisteix fins i tot en entorns institucionals. Les dades indiquen, a més, que les entitats privades van ser l'agent discriminador principal a la capital de Catalunya, amb un increment de casos de 80 a 120, mentre que a l'Administració pública les incidències van passar de 45 a 61 (Públic). En conjunt, aquestes xifres confirmen que la discriminació per motiu lingüístic continua sent una realitat estructural, i que el català, malgrat el seu estatus d'oficialitat, no gaudeix encara d'un ús garantit ni d'una protecció efectiva en tots els àmbits.

Què diu el Pacte Nacional per la Llengua?

El Pacte Nacional per la Llengua es presenta com un gran acord de país que busca implicar el màxim nombre possible d'actors socials, polítics, econòmics i culturals. L'objectiu és establir un marc de referència compartit que garanteixi la continuïtat i l'estabilitat de les polítiques lingüístiques a mitjà termini (Pacte Nacional per la Llengua, 2025).

Segons el propi document, **els reptes que afronta el català són múltiples, interconnectats i responen a causes diverses.** D'una banda, hi ha el seu estatus polític i legal, marcat per una oficialitat limitada i un incompliment de facto en nombrosos àmbits institucionals. D'altra banda, influeixen factors econòmics i sociodemogràfics com la globalització, la baixa natalitat, la dificultat de la transmissió intergeneracional i la precarietat juvenil. A aquests elements s'hi afegeixen els canvis tecnològics i audiovisuals, que accentuen les desigualtats lingüístiques en l'àmbit digital i limiten la presència de continguts en català (Pacte Nacional per la Llengua, 2025).

El pacte també assenjala els canvis culturals i ideològics derivats de la mercantilització de les llengües, el ressorgiment de discursos xenòfobs i excloents, la deslegitimació del model educatiu català i un cert relaxament del compromís lingüístic col·lectiu. A tot això s'hi suma una devaluació simbòlica de la llengua, reflectida en la incertesa sobre el seu ús públic, la persistència de prejudicis i l'hàbit de canviar al castellà de manera automàtica segons l'interlocutor (Pacte Nacional per la Llengua, 2025).

El document reconeix també les limitacions de les polítiques aplicades: les mancances del model lingüístic escolar, el finançament insuficient del Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL), la manca de coordinació entre territoris de parla catalana i la feblesa d'una estratègia comuna. Aquestes dificultats es veuen agreujades per la complexitat de la inclusió lingüística de la població nouvinguda, sovint exposada a un mercat laboral que no exigeix l'ús del català. Factors com la minorització lingüística, la segregació social, el racisme i la xenofòbia dificulten encara més que el català s'associï a l'ascens econòmic o a la plena participació social (Pacte Nacional per la Llengua, 2025).

Davant aquesta realitat, el Pacte Nacional per la Llengua proposa un **conjunt d'objectius estratègics** que volen revertir la tendència actual i consolidar el català com a llengua compartida, útil i prestigiada:

- Incorporar 600.000 nous parlants habituals abans del 2030 (uns 100.000 per any) i assegurar que aquest creixement superi el ritme migratori.
- Impulsar condicions socials i institucionals que afavoreixin l'ús quotidià del català i n'estimulin l'aprenentatge, equiparant l'augment de parlants actius amb el saldo migratori anual.
- Desenvolupar una política lingüística integral capaç d'afrontar els reptes actuals i de garantir l'ús efectiu del català en tots els àmbits.
- Reforçar l'acollida lingüística, amb formació inicial en català i programes als països d'origen, reconeixent la pluralitat idiomàtica de Catalunya, on conviuen el català, el castellà, l'occità i la llengua de signes catalana, així com centenars de llengües familiars fruit de la immigració.
- Fer del català una llengua plenament oficial de iure i de facto a les institucions públiques, les empreses i els serveis.
- Assegurar un sistema educatiu i formatiu que garanteixi el domini de la llengua, n'estimuli l'apreciació i la utilitzi com a eina de cohesió social.
- Potenciar la formació d'adults i la dinamització lingüística amb criteris d'inclusió i eficàcia.
- Integrar plenament el català en l'àmbit laboral mitjançant l'aprenentatge, l'acreditació i l'ús professional.

- Integrar plenament el català en l'àmbit laboral mitjançant l'aprenentatge, l'acreditació i l'ús professional.
- Consolidar una oferta cultural i comunicativa rica i atractiva que connecti amb tots els públics i reforci la presència de la llengua en l'espai digital.
- Fomentar un compromís social ampli i compartit amb la llengua, entesa com a patrimoni comú i com a element clau de cohesió, igualtat i convivència.

En aquesta direcció, cal recordar el que espais com la Plataforma per la Llengua defensen: la llengua és un element central de la integració social, no només com a eina comunicativa, sinó com a porta d'entrada a relacions de confiança i sentit de pertinença.

Font: Generalitat de Catalunya

Pacte Nacional per la Llengua

Conclusions

The image features a solid yellow background. In the center, the word "Conclusions" is written in a large, white, sans-serif font. Surrounding the text are six birds in flight, scattered across the frame. The birds are depicted in various stages of flight, with their wings spread, against the bright yellow backdrop.

Conclusions

Com ha assenyalat aquest informe, **l'estat de la migració i la diversitat a Catalunya el 2024 reflecteix una transformació profunda en la composició i les dinàmiques de la població catalana, especialment en les últimes dècades**. A l'1 de gener del 2024 hi havia 1.444.192 persones de nacionalitat estrangera, cosa que representa el 18,0 % de la població catalana. Les projeccions demogràfiques indiquen que el creixement poblacional continuarà depenent, de manera estructural, de la migració, en un context de saldo vegetatiu negatiu i envelliment progressiu. Així, el dinamisme demogràfic de Catalunya –i, en bona mesura, d'Espanya– no s'explicaria sense la contribució essencial de les persones migrades, que enriqueixen el teixit social i sostenen el creixement d'una societat cada cop més plural, diversa i interconnectada.

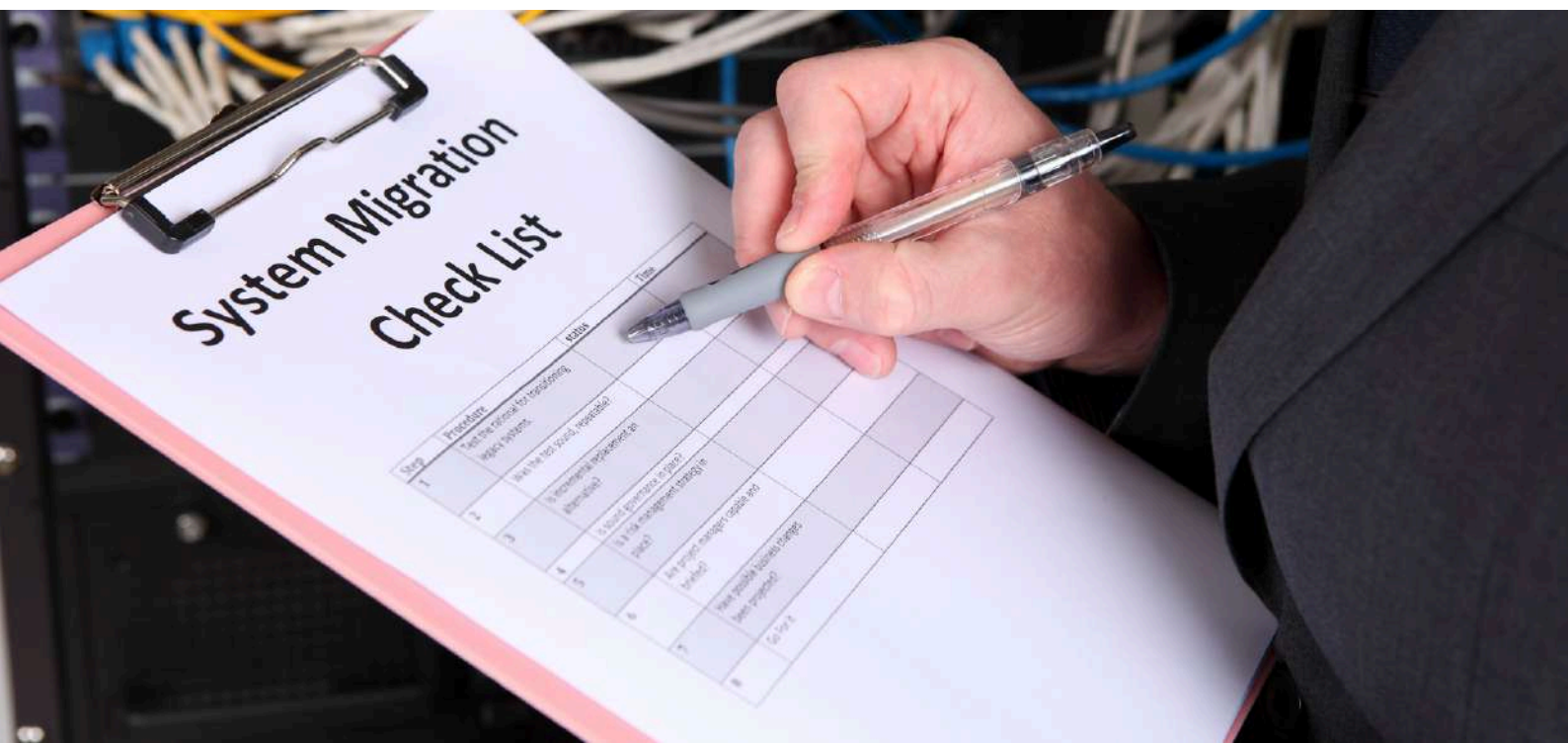
A escala global, el 2024 ha confirmat l'augment sostingut dels desplaçaments forçats, en paral·lel a respostes polítiques cada cop més restrictives per part de molts estats. Lluny de promoure la solidaritat o la responsabilitat compartida, la tendència dominant ha estat reforçar el control de fronteres i externalitzar responsabilitats, reduint les garanties jurídiques i de protecció per a persones refugiades. En aquest context, el cas de Palestina ha simbolitzat de manera tràgica la vulnerabilitat de les poblacions desplaçades davant el colonialisme, la inacció internacional i la degradació del dret humanitari. Aquest silenci posa en qüestió els compromisos europeus en matèria de drets humans i revela la necessitat urgent de repensar les polítiques de migració des d'un enfocament de drets, responsabilitat i justícia global.

A nivell intern, Catalunya presenta un teixit migratori profundament transnacional, amb un predomini d'orígens llatinoamericans i mediterranis, i amb una diversitat creixent de perfils segons trajectòries, classe social i capital educatiu. Tot i això, les diferents velocitats d'accés a la nacionalitat espanyola reflecteixen tant les desigualtats estructurals com la capacitat del territori per integrar, reconèixer i consolidar comunitats diverses que amb el temps esdevenen part essencial del país.

Les dades de 2024 confirmen també que les persones migrades són un dels pilars del mercat laboral català, amb una taxa d'ocupació elevada i una participació determinant en la creació de nous llocs de treball. Tanmateix, persisteixen desigualtats salarials i obstacles en el reconeixement de titulacions, fet que exigeix polítiques laborals actives, antidiscriminatòries i que valorin la diversitat com a actiu econòmic i social.

Pel que fa a l'asil i el refugi, Catalunya destaca per una xarxa d'acollida consolidada i per una taxa de resolucions favorables superior a la mitjana estatal. Tot i això, la centralització a Barcelona i els llargs temps de resolució continuen sent reptes estructurals. És urgent desenvolupar vies legals i segures d'asil i garantir l'accés efectiu a serveis bàsics, així com a l'empadronament i al treball.

El 2024 també ha estat marcat per un enduriment del debat públic sobre immigració i frontera, alimentat per l'importació de discursos de l'extrema dreta europea. Aquesta tendència amenaça la cohesió social i obliga a una resposta política i cultural antiracista, feminista i anticolonial. Dins d'aquest marc, cal destacar l'impacte del racisme immobiliari, una expressió del capitalisme racial que vincula la crisi de l'habitatge amb l'exclusió estructural de les persones migrades i racialitzades. Revertir-lo implica reconèixer l'habitatge com un dret col·lectiu i no com una mercaderia, avançant cap a polítiques que posin la vida i la dignitat al centre.

L'habitatge continuarà essent un obstacle estructural per a la inclusió. La pressió sobre el parc assequible, especialment a l'àrea metropolitana de Barcelona, accentua la segregació urbana i limita l'accés de les persones amb menys recursos. Paral·lelament, emergeixen nous fenòmens de migració vinculada a la riquesa, amb l'arribada de residents estrangers d'alt poder adquisitiu que contribueixen a la gentrificació i a l'encariment del sòl urbà. Aquest contrast evidencia la necessitat de reformular el dret a la ciutat des d'una perspectiva d'equitat social.

En l'àmbit educatiu, cal reforçar els mecanismes d'acollida lingüística i cultural, així com prevenir la segregació escolar. L'escola és un espai clau per a la convivència, la igualtat d'oportunitats i la formació ciutadana, i ha de garantir que cap infant o jove sigui discriminat per raó d'origen o llengua. En aquest sentit, **el català juga un paper fonamental com a llengua d'inclusió i de cohesió social**. Lluny de concebre'l com una frontera identitària, cal vincular-ne l'aprenentatge a l'accés als drets, la participació i la igualtat d'oportunitats. El català ha de ser una porta d'entrada a la ciutadania, no una barrera.

En conjunt, Catalunya necessita una política migratòria integral, que articuli l'asil, l'ocupació, l'habitatge, l'educació, la lluita contra els discursos d'odi i l'ús del català com a eixos d'una mateixa estratègia. Si aquests reptes no es gestionen adequadament, la migració pot esdevenir una font de noves desigualtats; si s'aborden amb visió de futur, pot convertir-se en una oportunitat de transformació col·lectiva.

En definitiva, **només des d'una política que situï la dignitat humana, la igualtat i la justícia global al centre serà possible respondre amb coherència i esperança al repte migratori que marca aquest 2025**. Catalunya, terra d'acollida i de pas, pot i ha de ser també terra de drets, de futur i de convivència.

Entrevistes

The image features a solid yellow background. In the center, the word "Entrevistes" is written in a large, white, sans-serif font. Surrounding the text are six flying geese, each captured in a different stage of flight, with their wings spread. The geese are positioned at various points around the word, creating a sense of movement and depth.

Entrevistes

Per fer aquest informe hem consultat, a més de les bases primàries, també algunes persones expertes en el sector que ens han ajudat a entendre de millor manera les challenges de la situació de les persones migrades a Catalunya. Aquestes persones són:

A. Georgina Rodríguez

Doctora en Dret Internacional Públic i de la UE per la Universitat de Girona (2024), amb una tesi Cum Laude sobre la protecció de les víctimes de tràfic de persones i la proposta d'un estatut de víctima a la UE. Graduada en Dret (UdG, 2019) i Màster en Relacions Internacionals, Seguretat i Desenvolupament (UAB, 2020). Ha treballat a la Conselleria d'Acció Exterior de la Generalitat i ha col·laborat amb l'ICMPD a Viena. Les seves línies de recerca se centren en drets humans, tràfic de persones, tortura i igualtat de gènere. Ha presentat la seva feina en congressos i compta amb publicacions acadèmiques.

Quin és el principal repte de la migració a Catalunya?

Des del meu punt de vista, crec que el principal repte de la migració a Catalunya és la integració. En els darrers anys s'ha fet molta feina —i molt ben feta— des de diferents àmbits: les administracions públiques, les entitats socials i també les universitats. De fet, a les aules universitàries veiem clarament com la diversitat cultural enriqueix el debat, amplia perspectives i aporta una mirada global que és molt valuosa tant per a l'aprenentatge com per a la convivència. Si penso en com eren les Facultats de Dret quan jo estudiava —i no fa tants anys—, la diferència és notable. Avui la diversitat és un autèntic valor afegit, que contribueix a formar futurs professionals amb una visió més oberta, empàtica i compromesa amb la realitat social que els envolta.

Ara bé, tot i els avenços assolits, encara persisteixen nombrosos reptes. Hi ha persones que, per motius econòmics, administratius, socials o culturals, no han pogut —o volgut— integrar-se plenament, i això pot generar malestars o tensions puntuals en alguns barris o municipis. Per aquest motiu, és essencial continuar treballant amb una visió de llarg termini, apostant per polítiques inclusives i espais de trobada que fomentin el diàleg i la cohesió social. Tot això, però, requereix recursos adequats i sostinguts en el temps, ja que sense aquest suport és molt difícil que les polítiques d'integració siguin realment efectives.

Com creus que els moviments d'extrema dreta afecten la percepció de la migració a Catalunya?

Els moviments d'extrema dreta afecten molt negativament la percepció de la migració a Catalunya. El seu discurs tendeix a generalitzar i posar totes les persones migrants en el mateix sac, cosa que és profundament injusta i té conseqüències molt nocives. Aquest tipus de missatge destrueix bona part de la feina que, durant anys, han fet les entitats del tercer sector, les administracions i tants professionals que treballen per la convivència i la cohesió social.

Cal ser crítics amb determinats discursos polítics que, més que aportar solucions, actuen com a agitadors i contribueixen a crear por o rebuig. Davant d'això, la universitat té un paper fonamental: el de combatre la desinformació amb coneixement i promoure el pensament crític. Avui dia, molts joves s'informen principalment a través de les xarxes socials, no pas de mitjans contrastats, sinó de persones que proclamen les seves "veritats" sense base ni context. Això pot tenir conseqüències molt greus. Per això, la nostra tasca com a docents és oferir eines per analitzar, contrastar i comprendre la realitat amb rigor i esperit crític. Només així podrem contrarestar els discursos simplistes.

Quines tendències s'han observat en els darrers anys?

En els darrers anys s'ha observat una tendència creixent cap a la polarització i l'extremisme en el debat sobre la migració. Si bé aquest tema ocupava anteriorment un espai més secundari dins l'agenda política, avui en dia s'ha convertit en un dels eixos centrals de moltes polítiques públiques i campanyes electorals, tant a Catalunya com arreu d'Europa.

És cert que la migració s'ha fet més present en el dia a dia de la ciutadania, i en determinades ciutats o barris es produeixen situacions de tensió que preocupen tant els veïns com les administracions locals. Davant d'això, els actors polítics han incorporat la qüestió migratòria als seus discursos, però sovint des de perspectives molt diverses: que van des del rebuig i la contenció més estricta fins a postures més obertes i acollidores.

Aquest canvi reflecteix una evolució evident, i és que la migració s'ha convertit en una eina de confrontació política. Molts partits, fins i tot aquells que tradicionalment mantenien una posició més moderada, han endurit el seu discurs per respondre a la pressió dels moviments d'extrema dreta o per por de perdre suport electoral.

Cal recordar que aquest Pacte es va aprovar in extremis, en els darrers mesos del primer mandat de la Comissió Von der Leyen, després d'un llarg i complex procés de negociació. L'objectiu principal era aconseguir un equilibri polític que permetés sumar el suport de tots els actors del procés legislatiu europeu, en un moment marcat per la polarització i per la pressió creixent d'alguns governs amb posicions molt restrictives en matèria migratòria.

En aquest context, els estats membres amb un tarannà més moderat —que constitueixen la majoria a la Unió Europea— van mantenir una posició força rígida, especialment aquells governats per partits polítics molt conservadors. De fet, el resultat del Pacte reflecteix aquesta tensió entre la voluntat d'avançar cap a una política comuna i la realitat d'unes posicions nacionals molt divergents, que continuen condicionant la coherència i l'eficàcia de la política migratòria europea.

Què estem deixant de fer en termes de política migratòria que podria ser útil per a una millor gestió?

Probablement, un dels aspectes que encara podem millorar en matèria de política migratòria és l'equilibri entre la gestió dels fluxos d'entrada i les polítiques d'integració. En molts casos, s'ha fet un esforç important per ordenar l'accés i la regulació, però no sempre s'ha pogut acompanyar aquest procés amb prou recursos ni amb mesures sòlides d'inclusió social.

Per avançar cap a una gestió més completa i sostenible, caldria combinar la gestió responsable dels fluxos amb un compromís més ferm en destinar recursos per a la cohesió i la integració. Això implica reforçar les polítiques d'integració, la formació, l'accés als serveis i el suport a les comunitats locals, per tal que la migració sigui una oportunitat per a tothom.

Com valorem la coordinació amb els nostres països veïns en matèria migratòria?

A nivell europeu, existeix un esforç constant per harmonitzar les polítiques migratòries, especialment a través del recent Pacte Europeu de Migració i Asil. Tot i això, la realitat és que la gestió continua sent desigual, i els països del sud —com Espanya, Itàlia o Grècia— assumeixen una càrrega molt més elevada en matèria de primera acollida i control de fronteres. Amb l'entrada en vigor del nou Reglament sobre Procediments d'Asil i Gestió de la Migració, que substituirà progressivament el Reglament de Dublín, es preveu una redistribució més equilibrada de responsabilitats entre els Estats membres. Tanmateix, encara està per veure com s'aplicarà a la pràctica, ja que han començat a sorgir les primeres crítiques sobre la seva possible eficàcia real i l'impacte en la protecció dels drets fonamentals.

Pel que fa als països del sud del Mediterrani, com el Marroc, la cooperació és sens dubte fonamental, però sovint se centra més en la contenció i el control dels fluxos migratoris que no pas en la protecció dels drets humans o en el desenvolupament de vies legals i segures de migració. Aquesta orientació genera una certa dependència política que no sempre resulta positiva ni sostenible a llarg termini.

Quin país o regió del món podria ser un bon exemple a seguir per millorar la gestió migratòria catalana?

Tot i que aquesta qüestió no forma part directament del meu àmbit d'expertesa, sí que es poden identificar bones pràctiques internacionals que podrien inspirar la gestió migratòria a Catalunya. Ara bé, considero que no hi ha un únic model perfecte, ja que cada país adapta les seves polítiques al propi context social, econòmic i demogràfic.

B. Gemma Pinyol i Sílvia Caraballo

Gemma Pinyol Jiménez és experta del Consell d'Europa en el projecte Intercultural Cities i coordina la RECI. Directora de polítiques migratòries i diversitat a Instrategies i investigadora associada del GRITIM-UPF, va dirigir el Gabinet de la Secretaria d'Estat d'Immigració i Emigració i el Programa de Migracions de CIDOB. Doctora en Ciència Política, és autora de diverses publicacions i professora en màsters sobre migracions.

Silvia Caraballo Sanchez és Coordinadora de Projectes i Investigadora a Instrategies. Especialitzada en migració, diversitat, desenvolupament sostenible i salut global, ha treballat a la Xarxa Espanyola de Ciutats Interculturals (RECI) i a ISGlobal, assessorant governs i organitzacions. Ha col·laborat amb serveis de salut a Noruega i és cofundadora de Youth for Global Growth. És graduada en Relacions Internacionals (URL) i té un Màster en Estudis Migratoris (UPF).

Quin considereu que és el principal repte en la gestió de la migració a Catalunya l'any 2025?

Des de la nostra perspectiva, no hi ha una única prioritat en la gestió de la migració a Catalunya l'any 2025, sinó un conjunt de reptes interrelacionats. El primer és la persistència d'una forta disparitat territorial en els dispositius i recursos d'acollida, sovint descrita com una autèntica "loteria del codi postal".

La disponibilitat, cobertura i qualitat dels serveis bàsics adreçats a les persones migrades —tant en la fase inicial d'acollida com en els itineraris d'inclusió— varia substancialment entre municipis, segons els recursos locals disponibles, la capacitat tècnica i, sovint, la voluntat o prioritització política de cada territori. La manca d'avaluació sistemàtica, un altre gran repte pendent, de les polítiques i dispositius existents dificulta identificar bones pràctiques i corregir disfuncions.

Aquesta heterogeneïtat i les desigualtats que genera s'agreugen per disfuncions administratives i problemes de coordinació multinivell, especialment entre els diferents departaments de la Generalitat, l'Administració General de l'Estat i els ens locals. La manca de mecanismes estables de governança compartida i de protocols de derivació homogenis dificulta una gestió integral, coherent i eficient dels processos d'acollida, integració i inserció sociolaboral.

Finalment, cal subratllar com a repte estructural la creixent polarització política i mediàtica entorn de la immigració, que tendeix a desplaçar el debat públic cap a narratives identitàries o securitàries i discursos d'odi, en detriment d'una discussió rigorosa sobre els mecanismes de gestió i avaluació de les polítiques migratòries. Aquestes dinàmiques limiten el debat per impulsar polítiques basades en l'evidència, amb una visió estratègica, transversal i de corresponsabilitat territorial.

Creieu que seria necessari impulsar un nou Pacte Nacional per a la Immigració? En cas afirmatiu, quins aspectes hauria d'incorporar?

En aquests moments, impulsar un nou Pacte no sembla una necessitat, i caldria valorar la seva idoneïtat en el context actual. Promoure un nou pacte podria esdevenir una oportunitat estratègica per reforçar la coherència institucional i la planificació a llarg termini en matèria migratòria, sempre que vagi més enllà del marc declaratiu i comporti compromisos concrets de coordinació, dotació de recursos i avaluació.

En cas d'impulsar-lo, hauria d'incorporar mecanismes efectius de governança multinivell i criteris de corresponsabilitat institucional que permetin una gestió més coordinada, equitativa i sostenible entre l'Estat, les comunitats autònomes i els ens locals. Alguns elements essencials serien, per exemple, (1) incorporar mecanismes estables de coordinació interadministrativa, amb òrgans mixtos i canals de comunicació eficients i permanents; (2) establir criteris objectius d'assignació de recursos (places d'acollida, personal, serveis) per garantir equitat territorial; (3) promoure mesures efectives i sostenibles d'inserció laboral,

incloent el reconeixement de titulacions, vies de formació i itineraris d'ocupabilitat adaptats als diferents perfils i vinculats a la demanda real del mercat; (4) plantejar polítiques d'habitatge accessibles, especialment en entorns amb major pressió residencial; (5) mesures per garantir la qualitat del mercat laboral, especialment en sectors econòmics altament desregularitzats; (6) establir salvaguardes efectives de drets, amb especial atenció a l'accés a l'assistència jurídica, la salut i l'educació; (7) definir sistemes de seguiment i avaluació que permetin mesurar resultats, identificar disfuncions i ajustar polítiques sobre la base de l'evidència.

En síntesi, un nou Pacte només tindria sentit si es tradueix en instruments operatius, recursos estables i compromisos institucionals verificables, capaços de generar resultats tangibles i duradors en la gestió migratòria.

Quins elements considereu imprescindibles en matèria de política lingüística a Catalunya?

Cal prestar atenció a la tendència de vincular la qüestió migratòria amb l'estat de salut de la llengua catalana, ja que aquesta associació pot generar efectes contraris als desitjats i no reflecteix el per què de les raons de la situació del català. En matèria de política lingüística, el repte principal és disposar de més recursos i instruments efectius per garantir el coneixement i l'ús del català, sense vincular aquesta qüestió exclusivament a la immigració. Cal evitar desigualtats territorials en l'accés als recursos lingüístics i assegurar que l'oferta formativa s'adapti a les necessitats reals de la població, tenint en compte factors com els horaris, la situació laboral o les responsabilitats familiars.

La política lingüística ha de concebre's com una política pública transversal, amb la corresponsabilitat de totes les institucions i actors socials, orientada a reforçar l'ús efectiu del català en tots els àmbits de la vida quotidiana. Cal enfocar els esforços en protegir i promoure la llengua davant la pressió dels mitjans de comunicació, les plataformes digitals i les xarxes socials. En conjunt, ha de promoure la igualtat d'oportunitats, la cohesió social i l'ús real de la llengua amb criteris d'eficiència, accessibilitat i avaluació dels resultats. La defensa i promoció del català ha de ser inclusiva, transversal i socialment cohesionadora, allunyada de visions excloents.

Des de vostre punt de vista, quins són els principals reptes administratius que caldria resoldre de manera imminent per assegurar una gestió eficient de les sol·licituds de protecció internacional a l'Estat espanyol?

Els principals reptes administratius per garantir una gestió eficient de les sol·licituds de protecció internacional a l'Estat espanyol passen per una reforma estructural del sistema d'asil, orientada a millorar la coordinació entre administracions i a descentralitzar la gestió. Catalunya, amb la seva trajectòria en polítiques d'acollida, podria assumir un paper de lideratge en aquest procés, reclamant un model més pròxim, àgil i adaptat a la realitat territorial. És imprescindible establir mecanismes estables de cooperació i finançament entre l'Administració General de l'Estat, les comunitats autònomes i els ens locals, així com homogeneïtzar procediments i terminis per reduir els colls d'ampolla administratius. Igualment, cal reforçar els equips tècnics i els recursos humans dedicats a l'atenció i tramitació, i incorporar sistemes d'avaluació i seguiment que permetin mesurar l'eficiència i la qualitat de les polítiques d'asil.

En conjunt, es tracta de passar d'un sistema reactiu a un de col·laboratiu, transparent i basat en evidències, capaç de garantir una resposta coherent, coordinada i respectuosa amb els drets de les persones sol·licitants. Aquesta transformació, però, requereix superar la manca actual d'avaluació sistemàtica del funcionament del sistema d'asil i de l'impacte real de les polítiques implementades.

A què atribuiu que Espanya sigui el quart estat membre de la UE amb més sol·licituds de protecció internacional?

Aquesta situació és el resultat d'una combinació de factors geogràfics, demogràfics i geopolítics, juntament amb l'evolució recent del context polític i socioeconòmic de diversos països d'origen. D'una banda, la posició estratègica d'Espanya com a porta d'entrada al sud d'Europa —tant per via marítima com terrestre— la situa en un punt clau de les principals rutes migratòries actuals, especialment després dels canvis recents en els fluxos i trajectes a escala europea. D'altra banda, a diferència d'altres estats membres on predominen sol·licituds procedents de països com Síria, Afganistan o Ucraïna, el perfil de les demandes d'asil a Espanya s'ha diversificat notablement en els darrers anys, amb un augment significatiu de peticions provinents d'Amèrica Llatina, especialment de Veneçuela, Colòmbia, Perú i Hondures. Aquest fenomen s'explica per la confluència de factors estructurals —com les crisis polítiques, econòmiques i humanitàries persistents en els països d'origen— i per l'existència de vincles històrics, lingüístics i culturals que han afavorit l'establiment de fluxos migratoris sostinguts entre ambdues regions.

Quins factors creieu que expliquen que Catalunya sigui actualment la tercera comunitat autònoma amb un major nombre de sol·licituds de protecció internacional?

Cal matisar que el fet que Catalunya sigui actualment la tercera comunitat autònoma amb un nombre més elevat de persones sol·licitants de protecció internacional no respon a una capacitat pròpia de gestió del sistema d'asil, que continua plenament centralitzat en l'àmbit estatal. Aquesta concentració s'explica per factors estructurals similars als que determinen la distribució general de la població migrant, com ara la major densitat urbana i poblacional, la presència consolidada de xarxes migratòries i comunitats d'origen, la demanda del mercat laboral i la forta connectivitat internacional del territori, que el converteixen en un espai natural d'arribada i establiment. També hi juga un paper el paper de les entitats socials que s'encarreguen de l'acollida inicial de les persones en necessitat de protecció internacional. En definitiva, la concentració de persones sol·licitants de protecció internacional a Catalunya té moltes similituds amb les dinàmiques demogràfiques, socials i econòmiques que defineixen la presència de població migrant en general.

C. Sindicat de Llogateres

El Sindicat de Llogateres i Llogaters, creat el 2017 a Catalunya, és una organització que defensa el dret a un habitatge digne, estable i segur davant l'augment dels preus del lloguer i el poder del rendisme immobiliari. Promou un sindicalisme de base, organitzant llogateres barri a barri per negociar col·lectivament, evitar desnonaments i frenar abusos. Ha aconseguit mesures com limitar preus, prohibir honoraris immobiliaris i ampliar contractes. Les seves estratègies inclouen la desobediència (ens quedem), la vaga de lloguers, el suport mutu, l'autonomia econòmica i les aliances socials, amb l'objectiu final de desmercantilitzar l'habitatge.

Per què creieu que és important que el sector de l'habitatge i la lluita antiracista (o plataformes vinculades a la migració) col·laborin?

Les persones migrades i racialitzades són les persones que tenen més vulnerat l'accés a l'habitatge a Catalunya. Per entendre això volem posar en relleu algunes qüestions:

- Actualment, una part molt important de les persones que viuen en barraques i infrahabitatges, o estan en situació de carrer són persones migrades.

- Les immobiliàries sovint tenen un filtre racista que impedeix que certs perfils racialitzats puguin accedir al mercat de lloguer.
- Molts municipis estan posant traves i dificultant l'accés al padró al seu territori.
- L'extrema dreta i la dreta catalana han proposat aquest últim mes que l'accés als pisos de protecció oficial sigui exclusiu per persones que portin més de deu anys d'empadronament al territori.

Amb això només volíem visibilitzar alguns dels exemples que mostren com a part dels problemes que tenim amb l'habitatge tothom hi ha unes violències concretes que està rebent la població migrada i racialitzada i que fa que aquesta part de la població tingui un greuge afegit en el dret a l'accés a l'habitatge.

Creiem que el Sindicat de Llogateres de Catalunya i el moviment de l'habitatge en general ha de tenir aquest context molt present, perquè la situació és greu i no es preveu una desescalada sinó tot el contrari. Estem veient un augment i legitimació dels discursos d'odi que també es materialitzen en propostes legislatives racistes en matèria d'habitatge, i en violència racista als carrers. Per tant, pensem que la col·laboració del moviment antiracista i el moviment de l'habitatge és obligatòria i ha de continuar present i augmentar en termes quantitatius i qualitatius perquè la lluita pel dret a l'habitatge és una lluita antiracista.

Què us agradaria que resultés d'aquesta iniciativa conjunta? Com la valoreu fins ara?

Ens agradaria desenvolupar una eina virtual de referència per resoldre dubtes genèrics sobre habitatge en relació a les principals vulneracions de drets que viuen les persones migrants i racialitzades. L'objectiu es que aquesta eina sigui una possible porta d'entrada al sindicalisme d'habitatge per la població migrant i racialitzada. Valorem molt positivament la creació de l'eina, però creiem que va faltar una millor difusió de l'eina i una progressiva actualització amb altres problemàtiques que anem detectant al llarg del curs.

Quins obstacles o aprenentatges heu identificat en aquest treball col·lectiu?

La principal dificultat és la falta de continuïtat que ha tingut el projecte de col·laboració, ja que després de l'elaboració de l'eina virtual s'ha fet poca feina per actualitzar-la i ampliar el seu abast. Creiem que s'han de continuar generant materials de l'estil que va ser un encert i va proporcionar informació molt útil, però cal combinar aquesta eina d'una pràctica sindical de lluita que permeti transformar la realitat material de les persones migrants en relació amb l'accés a l'habitatge.

De quina manera creieu que aquesta col·laboració pot incidir en les polítiques públiques o en el debat social sobre migració i habitatge?

Aquesta eina d'informació a part d'apropar el coneixement sobre els drets a les persones migrants també serveix com a denúncia de les pràctiques que estem veient que viuen la població migrada i racialitzada. Però insistim que aquesta feina no veurà els seus fruits si no va acompanyada d'una acció sindical, i una estratègia política que es plantegi realment transformar la realitat material de les persones migrants i racialitzades en matèria d'habitatge. Per aquest motiu cal més dedicació, més coordinació amb els espais antiracistes i més lideratge de persones del moviment antiracista al moviment de l'habitatge.

D. Mohamed El Amrani

Mohamed El Amrani (Xauen, 1992) és un emprenedor, comunicador i activista social català d'origen marroquí. Viu a Roses des de petit. Als 17 anys va fundar la Xarxa de Convivència, una plataforma que promou la cohesió social i nous referents juvenils, especialment entre joves musulmans. També presideix l'Associació AZAHARA, que impulsa projectes de cooperació i xarxes de transformació social. Ha col·laborat en mitjans locals i estatals. Ha rebut diversos reconeixements, com el Premi Jove Emprenedor Social (2013), el Premi Fundació Princesa de Girona en categoria social (2014) i el Premi d'Actuació Cívica de la Fundació Lluís Carulla (2016).

Per què creus que la població marroquina és la més nombrosa en el total de persones migrades de l'últim 2024?

Principalment per una qüestió de proximitat geogràfica i històrica. El Marroc és el país més proper al sud d'Europa, i això afavoreix fluxos migratoris constants cap a Espanya i, per extensió, cap a Catalunya. A més, els processos de reagrupament familiar han consolidat una presència estable al territori. Catalunya ofereix més oportunitats laborals en sectors com l'agroalimentari, el turisme o els serveis, fet que la converteix en una destinació atractiva en comparació amb altres regions d'Espanya.

Per províncies, l'any 2024 la que presenta una proporció més elevada de població estrangera és Girona. A què creus que es deu?

Principalment al pes del sector turístic, que atrau mà d'obra diversa i estacional, i també a la proximitat amb la frontera francesa, que genera un flux constant de persones i oportunitats econòmiques. Girona, a més, combina entorns rurals i urbans amb un teixit econòmic molt obert a la presència de persones d'orígens diversos.

Un dels temes importants a tractar en el cas de les migracions és l'ús del català. Com valores les possibilitats actuals que reben les persones migrades per aprendre la llengua?

El model d'immersió lingüística ha estat una eina clau durant dècades, però no s'ha adaptat prou bé als nous fluxos migratoris ni a la diversitat actual. Catalunya ha viscut un fort creixement demogràfic i, en molts casos, el sistema no ha sabut acompanyar-lo amb els recursos necessaris. Cal una estratègia més actual que vinculi l'aprenentatge de la llengua amb el sentiment de pertinença i la participació comunitària.

Quin aspecte creus que es podria millorar? Quin aspecte es fa bé?

Caldria definir un model d'acollida propi, clar i coherent, que posi l'accent en la igualtat d'oportunitats i en un discurs sobre la migració no instrumentalitzat, ni per la dreta ni per l'esquerra. El que es fa bé és el treball de base del municipalisme, amb ajuntaments i entitats locals que són els veritables espais d'acollida i convivència.

Com podem millorar l'acollida de les persones migrades en els propers anys?

El repte passa per superar la mirada assistencialista. Ja no hem de parlar només d'acollida o de persones migrades, sinó de fills i filles de la immigració que busquen arrelament, reconeixement i oportunitats. Això implica polítiques de segona generació basades en la igualtat, la participació i la representació en tots els àmbits de la societat catalana.

Referències

The image features the word "Referències" in a large, white, sans-serif font centered on a solid orange background. Six birds, likely geese or swans, are depicted in various stages of flight around the text. One bird is positioned above the 'e' in "Referències", another above the 'è', and a third above the 'n'. Below the text, there are three more birds: one below the 'e', one below the 'n', and one below the 'c'. The birds are rendered in a realistic style with grey and white feathers and dark wings.

Referències

Citades

- [Migration and Human Mobility: Key Global Figures](#) (Migration Data Portal, 2025).
- [What the data says about immigrants in the U.S.](#) (Pew Research Center, 2025).
- [Updated Estimates of Net International Migration](#) (Federal Reserve Bank of San Francisco, 2025)
- [Anuari 2024: La situació de l'asil de Catalunya al món](#) (Comissió Catalana d'Acció pel Refugi, 2025).
- [El impacto del pacto europeo de migración y asilo](#) (Oxfam, 2024).
- [Avance de datos de protección internacional acumulados a 31 de diciembre de 2024](#) (Oficina de Asilo y Refugio, 2024).
- [Primers refugiats climàtics](#) (El Periódico, 2025).
- [Refugiats LGTBIQ+: Augmenten les sol·licituds d'asil per qüestions de gènere i identitat sexual](#) (3catinfo, 2024).
- [Mercado laboral de las personas extranjeras en España](#) (Servicio Público de Empleo Estatal, 2025).
- [Informe del mercado de trabajo de las personas extranjeras: 2024](#) (Servicio Público de Empleo Estatal, 2025).
- [Cens de població i habitatge: 2024](#) (Institut d'Estadística de Catalunya, 2025).
- [Racisme immobiliari](#) (Ara, 2021).
- [Discriminació racial en el lloguer en més de del 80% d'agències de Girona i Salt](#) (Ara, 2022).
- [Habitatge amb i forrellat racista](#) (La Directa, 2020).
- [El racisme immobiliari que aboca a l'exclusió](#) (El Cugatenc, 2025).
- [L'apetència dels estrangers per comprar habitatge a Espanya després de la pandèmia](#) (CaixaBank Research, 2025).
- [Estrangers de països rics a Barcelona: on viuen, d'on són i com han crescut en els últims anys](#) (3Catinfo, 2025).
- [Barcelona, destí de trebacances: la capital catalana, al top 5 mundial](#) (VIA Empresa) (VIA Empresa, 2025).
- [El 76% de les llars acompanyades per Càritas es troba en pobresa severa, i en gairebé la meitat hi ha infants i adolescents](#) (Càritas, 2025).
- [La segregació escolar a Catalunya](#) (Síndic de Greuges, 2024).

- [L'educació democràtica i en drets humans per contrarestar el discurs d'odi](#) (CATESCO, 2024)
- [Informe de l'Observatori de les Discriminacions a Barcelona 2024](#) (Ajuntament de Barcelona, 2025).
- [Enquesta de Relacions Veïnals i Convivència \(ECAMB\) 2024](#) (Institut Metròpoli, 2025).
- [\(In\) Visibles. L'estat del racisme a Catalunya 2024](#) (SOS Racisme, 2025).
- [Informe autogovern 2024](#) (Institut d'Estudis de l'Autogovern, 2024).
- [Enquesta sociopolítica 2024-2](#) (Centre d'Estudis d'Opinió, 2024).
- [Pacte Nacional per la Llengua](#) (Generalitat de Catalunya, 2025).
- [Enquesta d'usos lingüístics de la població 2023](#) (Generalitat de Catalunya, 2024)
- [Enquesta de participació cultural de Catalunya 2024](#) (Departament de Cultura, 2024)

Recursos d'interès

[La gestió de la migració al món el 2024](#)

- [World Migration Report 2024](#) (OIM, 2024)
- [International Migration Outlook 2024](#) (OCDE, 2024)
- [Most international migrants don't move very far from their home countries](#) (Our World in Data, 2024)
- [Overcoming the North-South Divide in Global Migration Governance](#) (Carnegie Endowment for International Peace, 2024)
- [Global Trends](#) (ACNUR, 2024)

[La situació de la migració a Catalunya el 2024](#)

- [La població estrangera a Catalunya bat el rècord i arriba al 17,2%](#) (El Periódico, 2024)
- [D'on són els estrangers que viuen a Catalunya?](#) (RAC 1, 2024)
- [Un de cada quatre residents a la província de Girona és nascut a l'estranger](#) (Diari de Girona, 2024)
- [Els catalans creuen que hi ha més d'un terç d'estrangers a Catalunya, el doble de la proporció real](#) (Social.cat, 2024)
- [Els altres catalans i catalanes del segle XXI. La població d'origen estranger a Catalunya i la seva participació a CCOO](#) (CCOO, 2024)

Asil i refugi

- Catalunya registra un rècord de sol·licituds d'asil (RNE, 2025)
- Càpsula 11. Dret d'Asil (Servei Civil Internacional)
- Històries de refugi (Fundació ACSAR i Associació Catalunya-Líban)
- El sistema de peticions d'asil, desbordat: 270.000 persones sense resposta de l'Estat (3catinfo, 2025)
- Més de 17.000 peticions de protecció internacional durant el 2024 (El Punt Avui+, 2025)

Ocupació

- “El mercat laboral català atreu immigrants i després els deixa al marge” (VilaWeb, 2024)
- Així són les 90.000 treballadores de la llar de Catalunya (Ara, 2024)
- L'impuls dels migrants a l'economia: des del 2018 ocupen el 97% dels nous llocs de treball (Ara, 2025)
- Rècord d'ocupació a Catalunya amb 3,86 milions de persones treballadors, però la precarietat persisteix (UGT, 2024)
- Informe anual de Fruita amb Justícia Social (Fruita amb Justícia Social, 2024)

Habitatge

- The room is occupied: racism in the housing crises in Spain (Open Cultural Center, 2025)
- Quan l'habitatge també discrimina: dones i exclusió residencial (CCOO, 2024)
- Informe sobre el sector de l'habitatge a Catalunya (Generalitat de Catalunya, 2024)
- Racisme immobiliari, una problemàtica invisibilitzada (Càritas, 2024)
- Discriminació en el lloguer: el 99% de les immobiliàries accepten clàusules racistes (Social.cat, 2025).

Educació

- Els immigrants i l'educació: problema o futur? (Ara, 2024)
- Elegir escola a Catalunya: pesa més la presència d'immigrants que el projecte educatiu (La Vanguardia, 2024)
- Xifra rècord d'aules d'acollida a Catalunya (SER, 2024)
- Educació, migració i racisme. Reptes i possibilitats des del pensament i l'acció antiracista (Universitat Oberta de Catalunya, 2025)
- SDG16 & SDG4: Tackling hate speech through education for more inclusive and peaceful societies (CATESCO, 2024)

Racisme i discursos d'odi

- Fragmentades: una anàlisi dels discursos d'odi, l'auge de l'extrema dreta i el seu impacte social (Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya, 2024)
- Augmenten els casos de discriminació i els discursos d'odi a Barcelona (Xarxanet, 2025)
- Informe OBERAXE: el aumento del discurso de odio en redes sociales (Accem, 2024)
- Un informe rebut amb xifres les falses creences negatives sobre la immigració, molt esteses (3catinfo, 2024)
- Els discursos racistes i LGTBI-fòbics als mitjans a Catalunya, sense sancions en deu anys (UOC, 2024)

Ús del català

- El català guanya parlants, però retrocedeix com a llengua «habitual» i d'«identificació» a Catalunya (El Periódico, 2025)
- A Catalunya, nou de cada deu persones creuen que el català és un mecanisme d'ascensor social (Plataforma per la Llengua, 2025)
- 'Es queixen de la integració però aprendre català és impossible' (Ara, 2024)
- Menys d'un terç de la població té el català com a llengua d'ús habitual per primer cop en vint anys (Diari de Barcelona, 2025)
- 6.000 persones es queden sense plaça per aprendre català pel Consorci tot i que hi ha més oferta que mai (RAC1, 2025)
- Els expedients sancionadors per discriminació gairebé es tripliquen en un any a Catalunya, la majoria per racisme (Públic, 2025)

Qui som

Sobre la Fundació ACSAR

La Fundació ACSAR és una entitat sense ànim de lucre amb seu a Barcelona que treballa per la defensa dels drets humans, el dret d'asil, la protecció internacional i la convivència intercultural. Desenvolupa projectes d'educació per a la justícia global i la cooperació internacional, i impulsa un programa consolidat d'assessorament jurídic per a persones sol·licitants d'asil i migrades. Amb totes aquestes iniciatives, la Fundació contribueix a construir una societat més justa i cohesionada, promovent el respecte per la diversitat i la solidaritat com a valors essencials.

Tarek Saliba Rodríguez

Professional de l'àmbit de la cooperació internacional, amb experiència tant en organismes públics –com l'AECID i el UNEP/MAP– com en diverses ONGD catalanes, entre les quals la Fundació ACSAR. Ha desenvolupat tasques vinculades a iniciatives de desenvolupament, a l'Educació Global en matèria de migracions i drets humans a la regió mediterrània, així com a projectes d'economia circular. És graduat en Ciències Polítiques i de l'Administració, i compta amb màsters en Relacions Internacionals (Leiden University) i en Estudis Migratoris (Universitat Pompeu Fabra).

Ariadna Romans i Torrent

Investigadora, consultora i escriptora. Màster en International Development Studies per la Universitat d'Amsterdam, i graduada en Ciències Polítiques i de l'Administració (Universitat Pompeu Fabra) i Filosofia (Universitat de Barcelona). Gestiona la Secció de Feminismes de l'Ateneu Barcelonès. És investigadora a la Universitat d'Amsterdam on col·labora en diferents projectes d'investigació relacionats amb el desenvolupament inclusiu, l'intercanvi de coneixements a través de l'aigua o les cultures polítiques urbanes. Escriu setmanalment a VIA Empresa.

ACSAR

Fundació

Col·labora:

Amb el suport de:

